

PROF. DR. SAFFET KÖSE:
Müslüman ülkelerde de
ekonominin dini yok!

Emeğin değeri ve İslam:
Teoriden pratiğe

DOÇ. DR. MUSTAFA MACİT

İGİAD Bülten

TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ

YIL: 13 • SAYI: 33 • MAYIS 2015

İGİAD'da yeni dönem

**6. OLAĞAN
GENEL KURUL
TOPLANTISI
YAPILDI**

2014 Girişimcilik Ödülü EDAM'a verildi

III. İslam İktisadı Atölyesi'nde "Emek" tartışıldı

Anaokulu

İlkokul

Ortaokul

Lise

2014 TEOG BAŞARIMIZ

1.TEOG SINAVINDA

TÜM SORULARA DOĞRU CEVAP VEREN
3 ÖĞRENCİMİZ

- ✓ Dila DURMUŞ
- ✓ Nuri Eren AKMEHMET
- ✓ Zeynep Serra ŞAMİLOĞLU

Başarı Geleneğimizdir

2014 LYS GURUR TABLOMUZ

%100 BAŞARI

TÜRKİYE 7. si

(TM PUANLARI TÜRÜNDE)

DERYA
öncü
K O L E J İ

AYHAN KARAHAN
İGİAD Yönetim Kurulu Başkanı

İGİAD
TÜRKİYE İKTİSADİ GİRİŞİM VE İŞ AHLAKI DERNEĞİ
TURKISH ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS ETHICS ASSOCIATION

YIL: 13 • SAYI: 33 • MAYIS 2015

İGİAD Adına Sahibi

Ayhan Karahan

Genel Yayın Yönetmeni

Ömer Bedrettin Çiçek

Editör

Ahmet Yıldız

Yayın Kurulu

Adnan İnanç
Ahmet Yaşar
Davut Güler
Dursun Ali Yaz
E. Harun Demirtutan
Emin Boyraz
Mustafa Palas
Haydar Temel
İbrahim Akkuş
Mehmet Aktas
Mehmet Bulayır
Mikail Karaca
Murat Şentürk
Sinan Polat

Yayına Hazırlık

İGİAD Eğitim ve Araştırma
Komisyonu

Grafik Tasarım

Fokus Ajans
www.fokusajans.com

Baskı ve Cilt

Mega Basım
www.mega.com.tr

Yazışma Adresi

Maltepe Mh. General Ali Gürcan Cd.
Eski Çırpıcı Yolu Sk. No: 1 Merter
Meridyen İş Merkezi Kat: 4 D: 419
34010 Zeytinburnu / İstanbul, Türkiye
Tel: +90 212 544 96 00 - 77
Faks: +90 212 544 96 76

www.igiad.com
info@igiad.com

İGİAD Bülten, kurum faaliyetlerini duyurmak, İGİAD üyeleri arasında etkileşim ağını güçlendirmek, İGİAD'ı tanıtmak, iş dünyasında ahlaklı girişimcilik ve iş ahlakı konularında kamuoyu hassasiyeti oluşturmak gayesiyle yayımlanır, ücretsiz olarak dağıtılır.

Bu bir bayrak yarışıdır

Büyük projeler veya kurumsal başarılar, maraton koşusu gibidir. Uzun erimlidirler, bu sebeple uzun soluklu gayretleri gerektirirler. Bunun için tek bir kişinin veya tek bir neslin katkısı yetmez. Ekip işidir, bir nevi bayrak yarışıdır.

Ticari ve sosyal hayatımızın güzide bir kurumu olan İGİAD, uzun soluklu gayretlerin yeni bir aşaması olarak bayrak devrini gerçekleştirdi. 31 Ocak 2015 tarihinde **6. Olağan Genel Kurul** toplantısı yapıldı. İGİAD Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini 12 yıldır başarıyla yürüten, pek çok yeniliğe öncülük eden sayın **Şükrü Alkan**'dan görevi devraldım. Yapmış olduğu hizmetlerden ötürü kendilerine teşekkür ediyorum. Genel Kurul'da görev devri diğer birimlerimizde de gerçekleşti. **Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu, Disiplin Kurulu ve Tahkim Kurulu** üyeliklerine yeniden seçim yapıldı. Görevi devreden arkadaşlarıma yapmış oldukları hizmetlerden ötürü teşekkür ediyor, görevi devralan çalışma arkadaşlarıma da başarılar diliyorum.

Bu sayının dosya konusu olarak belirlenen **'emek'** çeşitli boyutlarıyla ele alındı. Hayatın ekonomik, sosyal ve hatta siyasi alanlarında emeğin çok önemli bir yeri vardır. **"İnsana, kendi emeğinden daha hayırlı bir şey yoktur"** düsturuyla meseleye yaklaştığımızda helal kazanç, adil ücret, insani bir yaşam ve sosyal barış meseleleri kendiliğinden bir hâl yoluna girecektir.

İnsani ücret konusunu işleyen **Prof. Dr. Adem Korkmaz**, "Sistemin merkezine insanı koymalıyız" diyerek ihmal edilen bir hususa dikkatimizi çekmiş oluyor. İslam'da ve Müslüman zihinlerde emeğin değerini inceleyen **Doç. Dr. Mustafa Macit** ise toplumsal bilinçaltımıza yönelik kayda değer kazı çalışmaları yapıyor. Konuyla ilgili röportaj ise **Prof. Dr. Saffet Köse** ile gerçekleştirildi. Saffet Hoca, belki de en sıkıntılı olduğumuz alanlardan birinde bize ayna tutuyor. Müslümanların da kapitalizmin etkisi altında olduğuna yönelik haklı eleştirilerini ifade ederek emeğe, alın terine biraz daha ihtimam göstermemiz gerektiğini vurguluyor.

Dosya konumuzla aynı başlığa sahip olan kapsamlı ve başarılı bir etkinlik 4-5 Nisan 2015 tarihinde düzenlendi. Organizatörleri arasında İGİAD'ın da bulunduğu **3. İslam İktisadi Atölyesi**, "İslam İktisadında Emek" başlığıyla İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde gerçekleştirildi. Atölyede daha adil, müreffeh ve paylaşımcı bir dünya için emeğin İslam iktisadının perspektifinden yeniden ele alınması gerektiğine vurgu yapıldı.

İGİAD, ahlaklı ve öz değerlerini koruyan girişimcileri teşvik etmek amacıyla düzenlediği ve geleneksel hâle gelen **yılın iş adamı ödülü**ne 2014 yılı için **EDAM** adına Yönetim Kurulu Başkanı **Alparslan Durmuş'u** layık gördü. Yayıncılık alanındaki başarılı girişimleri nedeniyle ödüle layık görülen sayın Alparslan Durmuş'u buradan bir kez daha tebrik ediyorum.

"Helal kazancın adil bölüşümü" ilkesini benimseyen İGİAD tarafından yapılan araştırma sonucunda **insani geçim ücreti** (İGÜ) 2015 yılı için 1780 TL olarak belirlendi. Ayrıca derneğimizin gerek kurum içi gerekse başta ziyaretler olmak üzere kurum dışı faaliyetlerine yönelik bir seçkiyi iç sayfalarımızda bulabilirsiniz.

Bu yeni dönemin bütün dünyaya, İslam âlemine, ülkemize ve çalışanlarımıza hayırlar getirmesini yüce Rabbimden niyaz ediyorum. Bu zorlu görevi hakkıyla yerine getirebilmem için siz değerli okurların, kurum çalışanlarının ve dernek üyelerinin her türlü katkı, öneri ve değerlendirmesini beklediğimi ifade etmek istiyorum.

Gelecek sayıda buluşmak dileğiyle Allah'a emanet olun...

Yayına Hazırlayanlar: Yusuf Enes Sezgin, Firdevs Bulut

17

İSLAM İKTİSADI VE PİYASA

İSLAM İKTİSADI VE PİYASA

İGİAD
YAYINLARI

İSLAM İKTİSADI VE PİYASA

1980'lerden itibaren neoliberal politikaların yaygınlaşması ve finans kapitalizminin küresel ölçekte etkinleşmesi ile beraber bankalar aracılığıyla insanlar borç, kredi, faiz sarmalına mahkûm edilmiş, öbür yandan finans kurumları karlarını fâhiş oranlarda arttırmıştır. Finans kurumlarının etki alanını bu derece genişlettiği bir dönemde, İslam iktisadi üzerine yapılan çalışmalar da yön değiştirmiştir. Son otuz yıldır yapılan çalışmalar neticesinde gelinen noktaya baktığımızda, alternatif sistem arayışlarının, mevcut sistem içerisinde var olma çabalarına doğru evirildiğini görmekteyiz. İktisadi bir sistem oluşturma arayışları, özellikle finansal boyutla sınırlandırılmış ve faizsiz bankacılık hizmetlerinin başlatılması ile Müslümanlara sistem içerisinde yer açılmıştır.

Nisan 2014'te, İslam iktisadi çalışmalarını finansal alanın kısıtlamasından kurtararak bütün yönleriyle ele almak ve İslam iktisadının alternatif bir sistem olarak iddiasını sürdürmesini sağlamak amacıyla "II. İslam İktisadi Atölyesi: İslam İktisadi ve Piyasa" başlıklı uluslararası bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Elinizdeki kitap, bu toplantıya dünyanın farklı coğrafyalarından katılan ilim adamlarının sunduğu tebliğlerin bir seçkisinden oluşmaktadır. Birbirinden kıymetli altı farklı makaleden oluşan kitapta, İslam ve piyasa arasındaki ilişki odak noktası olarak belirlenmiş, adil, insani ve sürdürülebilir bir piyasa modelinin imkanı tarihsel bilgiler ve mevcut iktisadi koşullar ışığında tartışılmıştır.

Bilgi için: 0212 544 96 00 info@igiad.com

DOSYA İSLAM İKTİSADI VE EMEK

Teoriden pratiğe

DOÇ. DR. MUSTAFA MACİT

4

Müslüman ülkelerde de ekonominin dini yok!

RÖPORTAJ: AHMET YILDIZ

7

Sistemin merkezine insanı koymalıyız

PROF. DR. ADEM KORKMAZ

12

FAALİYETLER

6. Olağan Genel Kurul toplantısı yapıldı 14
- 2014 Girişimcilik Ödülü EDAM'a verildi 16
- İktisadi sistemde emeğe hak ettiği değer verilmelidir 18
- İGIAD'ın İnsani Geçim Ücreti 1.780 TL 21
- Yönetici Geliştirme Programı 22
- İGIAD Sektör Kurulları toplantılarına devam ediyor 23
- Vali Vasip Şahin'i ziyaret ettik 24
- Eyüp Belediye Başkanı Remzi Aydın'ı ziyaret ettik 24
- Fatih Belediye Başkanı Mustafa Demir'i ziyaret ettik 25
- Üsküdar Belediye Başkanı Hilmi Türkmen'i ziyaret ettik 25
- Üyelerimizden Batı Trakya'ya ziyaret 26
- Anadolu Komitesi Bursa'da 27
- Ayhan Karahan, Genç İGIAD'la tanışma toplantısında buluştu 28
- 2015 Planlama kampı yapıldı 28
- GKB toplantısına ev sahipliği yaptık 29
- "Safaları Sıklaştırıyoruz" 29

Emeğin değeri ve İslam: Teoriden pratiğe

DOÇ. DR. MUSTAFA MACİT

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ, MACİT@ATAUNI.EDU.TR

Teorik düzeyde İslam'ın çalışma ve emeği başlı başına değerli addettiği görülür. Fakat pratikte “gâvur gibi çalışmak” deyiminde de görebildiğimiz gibi çok çalışmanın müslümana ait bir özellik olmadığı gibi bir algıyla sıklıkla karşılaşabiliriz.

MODERNİTE iki temel varsayımaya dayanmaktaydı. Bunlardan birincisi, doğal ve toplumsal dünyanın kavranabilir, ikincisi ise şekillendirilebilir veya yönetilebilir olduğuydu (Wagner, 1999). Modern toplumlar bu çerçevede şekillenmek durumunda olduğundan toplumsal ve doğal ortamlar giderek daha rasyonel düzenlemelere konu olacaktı. Ancak modernitenin ileri aşaması bu beklentiyi tam anlamıyla doğrulamadı (Giddens, 2010). Modernite ve onun paralelinde gelişen bilim ve teknoloji, insan aklının doğal ve toplumsal ortamlar üzerindeki hâkimiyetini artırdığı kadar yeni beklenmeyen, önlenemeyen, sigortalanamayan riskler üretmiştir. Modernizasyonun sadece sağlıkla değil; meşruiyet, mülkiyet ve kâr ile de ilgili bu risklerinden hiçbir toplumsal kesit ya da birey korunabilecek durumda da değildir (Beck, 1992).

Giddens ve Beck'in bu değerlendirmeleri çerçevesinde belirtmek gerekirse bugün, Türkiye'de yaşayan

insanların çoğunluğu çalışıp emek harcayarak elde ettiği ya da edeceği paranın, küresel politik ve ekonomik gelişmelerle, örneğin, para piyasalarındaki dalgalanmalarla yakından ilişkili olduğunun, küresel ekonomik risk ve tehlikelerin elde ettiği, edeceği kazanç üzerindeki etkisinin son derece farkındadır. Çalışma ve emeğin değerini, elde edilecek maddi kazancın belirlediğine ancak onun değerinin de söz konusu risk ve tehlikelerin etkilerine açık olduğuna dair farkındalık, çok geçmeden diğer değişkenlerle birlikte İslam'ın çalışma ve emeğe verdiği değere ilişkin algıyı da biçimlendirmektedir. Nihayetinde teorik düzeyde İslam'ın çalışma ve emeğe verdiği değere bakıldığında İslam'ın çalışma ve emeği başlı başına değerli addettiği görülür. Örneğin, “İnsan için kendi emeğinden (sa'y) başkası yoktur.” (Necm, 39) diyen Kur'an ayeti, çalışma ve emeği önceleyip başlı başına değerli kılmaktadır. En azından bu ayette ça-

alışma ve emeğin değerini belirleyecek maddi bir kıstastan bahsedilmediği gibi devamındaki ayetler insanın bu dünyada sarf ettiği tüm emeğinin (öte dünyada da olsa) tastamam karşılık bulacağı yolundadır. Hatta bu ayeti, “İnsan ancak çalışması veya emeği kadardır.” şeklinde yorumladığımızda çalışma veya emeğin “sahip olmak” değil “olmak”, insanı insan yapmak yönelimli; insandan bağımsız sonradan kazanılan, sahip olunan bir şey değil, insani varoluşsal bir aktivite olarak değerlendirildiği düşünülebilir (“sahip olmak” ve “olmak” üzerine tatmin edici bir inceleme için bkz. Fromm, 2015).

Çalışma ve emek ile ilgili diğer Kur'an ayetlerinin de böyle bir durumu imlediği ileri sürülebilir. Ne var ki bunun, inanan insanın pratikteki algısına doğrudan yansıdığını görmek oldukça zor iken İslam'ın veya İslam iktisat düşüncesinin teorik düzeyde çalışma ve emeğe atfettiği bu özsel değer, günümüzde daha çok pratik koşulların yarattığı algı çerçevesinden geçerken kırılıp bir yönüyle kendine yabancılaşarak söyleme ve davranışa yansıdığını görmek işten bile değildir. Örneğin, bir araştırmamız süresince gözlemlediğimiz üzere (a) “Allah vermedikten sonra sen ne kadar çalışırsan çalış!” (b) “Veren de Allah, alan da Allah!” denilip çalışma ve emek, dini-sosyal temsiller içerisinde, dinin güttüğü iddianın aksine değersiz ilan edilebilmektedir (Macit, 2009).

Elbette bu temsillerde belirginleşen sosyal bilgin sadece çalışma ve emeğin maddi karşılığı üzerinde etkili olan söz konusu risk ve tehlikelere dair bir farkındalığın ürünü olduğunu iddia edemeyiz. Ancak bu farkındalık durumunu betimleyen ifadelerin neredeyse tamamının söz konusu söylem veya temsillerle bittiği gözlemi hatırlanınca, dışsal ya da küresel ekonomik sistem içerisinde imal edilmiş risk ve bunlara bitişik tehlikelerin yarattığı algının bu temsilleri üreten veya kabul eden bir zihniyetin oluşumunda belirli bir payının olduğunu hesaba katmak gerekir. Ayrıca bu temsillerin aynı zamanda dışsal ya da imal edilmiş risklerin ve tehlikelerin elde edilen sonuç üzerindeki olumsuz etkilerini bilişsel düzeyde telafi etmede oldukça kullanışlı olduğu da bir gerçektir. Ancak aynı bilginin üzeri biraz kazındığında altında, çalışma ve emeğin elde edilen maddi sonuçla değerlendirildiğine, sonucun istenilmeyen düzeyde olduğunda çalışma ve emeğin değersiz kılındığına dair eğretilmelerin yattığı görülebilir.

Teorik boyutu itibarıyla İslam dini, dünya ve hayatın hemen her alanında olduğu kadar çalışma ve emeğin değeri konusunda da bir epistemoloji ileri sürmektedir. Ancak bu epistemoloji her zaman ve her yerde pratik koşulların süzgecinden geçerken, bu koşulların tortularını yüklenip bir paradigmaya dönüşmekte, kalıplaşıp katılaştırmaktadır. Bu aşamadan sonra Müslüman insanın çalışma ve emeğin değeri hakkındaki algısı başka türlü mümkün değilmiş gibi algılanan bu paradigmanın koordinatları içerisinde şekillenmekte, İslam'ın epistemolojik düzeyde çalışma ve emeğe verdiği değeri veya çalışma ve emeğin bütün dışsal değişkenlerden bağımsız içsel bir değerinin olduğunu

anlatmaya yönelik çabaların işi, “çalıyı tersinden sürüklemek” (Usta, 2008) kadar zorlaşmaktadır.

Hayatında en azından bir kere çalıyı tersinden sürüklemek zorunda kalmış olanlar bilirler: Çalı, tersinden sürüklenmeye çalışıldığında sürüklenme gayretini boşa çıkaracak düzeyde kendiliğinden bir direnç üretir. Benzer bir biçimde İslam’ın epistemolojik düzeyde çalışma ve emeğe biçtiği değer ya da çalışma ve emeğin kendi başına değerini toplum katında yaymaya yönelik bütün çabalara karşı da pratik koşullar çerçevesinde oluşmuş genel algı, çoğu zaman bu çabaları boşa çıkararak kendiliğinden bir direnç gösterir; yan yana veya üst üste getirilmeye, birlikte yoğrulma-

ya çabalansa dahi söz konusu algı veya paradigma ile epistemolojinin arasında bu çabanın işini zora sokan tıpkı farklı moleküler yapılarla sahip iki sıvının birbirine karışmasını engelleyen “arayüzey gerilimi”ne benzer bir durum ortaya çıkar. Aksi yaşansa bile en azından İslam’ın epistemolojik düzeyde çalışma ve emeğe biçtiği değer, bu algının koordinatları içerisinden geçerken kırılıp kendine yabancılaşır; bu ikinci durumda din, kendi iddiasını sürdürmekten ziyade realiteyi veya bu realite çerçevesinde oluşmuş çalışma ve emeğe bakışı meşrulaştırma aracına dönüşür. Özellikle çalışma ve emeğin değerine yönelik hem çalışmanın kendine, inanan insanın çalışmaya ve nihayet İslam’ın

çalışmaya bakışının kendine yabancılaşmasının ifadesi yukarıda değinilen dini-sosyal temsiller bunun tipik bir örneğidir.

Kaldı ki başka yörelerde yaygın mıdır bilinmez ama yine söz konusu çalışmanın yapıldığı bölgede çok çalışkan insanları ve çok çalışmayı tanımlamak üzere, “Gâvur gibi çalışmak” şeklinde bir sözle eğretilme kullanılmaktadır (Macit, 2009). Bu eğretilme, derin ve sinsi olduğu kadar İslam’ın çalışmaya bakışı açısından problemleri bir anlayışın şifreli ifadesi olarak değer kazanır. Basit bir kod açımı yapıldığında bu eğretilmede geçen “gâvur”, dinsiz insanı tanımlayan “kâfir” kavramının halk dilindeki karşılığıdır. Buna göre çok çalışmak, çalışkan olmak kâfirin ayırıcı bir özelliğidir. Çok çalışmayı, çalışkan olmayı inançsız insanın ayırıcı özelliği olarak elen alan bu sözün, Müslüman insanın çalışmaya, “Müslüman insan çalışkandır” iddiasındaki İslam’ın çalışmaya bakışının kendine sosyal bilişsel düzeyde yabancılaştığı şeklindeki iddiamızın altını tahkim ettiği söylenebilir.

Kaynakça

- Beck, U., *Risk Society; Towards a New Modernity*, Tr. Mark Ritter, London: Sage Publications, 1992.
- Fromm, E., *Sahip Olmak ya da Olmak-İki Varoluş Biçimi Üzerine Bir İnceleme*, Çev. Aydın Arıtan, İstanbul: Say Yayınları, 2015.
- Giddens, A., *Modernite ve Bireysel-Kimlik; Geç Modern Çağda Benlik ve Toplum*, Çev. Ümit Tatlıcan, İstanbul: Say Yayınları, 2010.
- Macit, M., “Erzurum Kırsalında ‘Çalışma’yla İlgili Tutumlar ve Din”, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.
- Usta, N., *Din ve Toplum Yazıları*, Ankara: Platin Yayınları, 2008.
- Wagner, P., *Modernliğin Sosyolojisi; Özgürlük ve Cezalandırma*, Çev. Mehmet Küçük, İstanbul: Sarmal Yayınevi, 1999.

PROF. DR. SAFFET KÖSE:

Müslüman ülkelerde de ekonominin dini yok!

RÖPORTAJ: AHMET YILDIZ

ARALARINDA İGİAD'ın da bulunduğu çeşitli derneklerin ortaklaşa düzenledikleri *İslam İktisadi Atölyesi çalıştayının üçüncüsü*, “İslam İktisadi ve Emek” başlığıyla ele alındı. Bu çalıştayda “İslam Hukukunda Emegin Yeri” başlıklı bir sunumda bulunan İzmir Katip Çelebi Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Saffet Köse ile emeği, İslam hukukunda emegin yerini ve Müslüman toplumlarda emegin değerini konuştuk. Söz konusu meselede özeleştiri yapılması gereken bir konumda olduğumuz anlaşılıyor. Zaten hocamız da haklı özeleştirelilerini ortaya koydu. Hem emek konusundaki yaptığı değerlendirmeler hem de konuya ilişkin ilmi açıklamaları nedeniyle kendisine teşekkürlerimi sunuyorum.

Emek nedir? Emek-insan ilişkisi nasıldır?

Emek, beden veya zihin gücünün kullanımını ifade eder. Emek ürünü bir değer, sahibinin mülküdür ve helal oluşu ancak emek sahibinin tam rızası ile mümkündür. Bu, emeği koruyan en önemli manevi zemindir. Emek, insanın alın teridir ve geçimlidir.

Emeğe bakışta modern dönem ile kadim çağlar arasında bir fark var mı? Veya bugün için Batı ile Doğu arasında emeğe bakış farklılığından söz edilebilir mi?

Kadim çağların ekonomik zihniyeti konu ile ilgili kitaplarda anlatılır ve o konulara ilgi duyanlar bu eserlere başvurabilirler. Ama biz bugünü yaşıyoruz ve bugüne dair söylememiz gereken şeyler var. Buna

göre küreselleşmenin ve uluslararası rekabetin üst düzeye çıktığı, vahşi kapitalizmin hüküm sürdüğü bir dünyayı çağdaş uygarlığın zirvesi görüp ona ulaşmanın hedef olarak belirlendiği ülkelerde Müslüman da olsa farklılığın olduğunu düşünmüyorum. Ticarete maalesef uluslararası rekabet kuralları geçerli ve bunların belirlenmesinde Müslümanlar etkili birer aktör değiller. Ana kural da ‘minimum maliyet maksimum kâr’. O sebeple emek sömürsünün vahşi biçimde bugün de devam ettiğini söylemek mümkün. Şayet emeğiniz nitelikli değilse, bir başka ifadeyle vasıflı ve aranan özelliğe sahip değilseniz, kaba beden gücüne dayalı olarak çalışıyorsanız, emeğinizden çok şey beklememelisiniz. Şehveti ve parası ile sınava tabi tutulup da başarılı olmuş az insan var. Bu gerçeklik, Müslüman da olsa değişen bir olgu değil maalesef. Adam Boğaz’da arkadaşıyla yediği bir yemeğin bedeli miktarında işçisine aylık maaş veriyor ve bir de onun emeğinden sömürdüğü para ile hayır kuruluşlarına yüklü bağışta bulunup sahte itibar kazanıyor ya da sürekli umre ve hacca gidiyor! Bu mudur Müslümanlık! Petrol gibi yeraltı zenginliklerine sahip Müslüman ülkelerin hâli bir başka garip. Açlıkla mücadele eden insanlara karşı ne kadar duyarlılar bakabilirsiniz! Kanaatim şudur ki maalesef Müslüman ülkelerde de ekonominin dini yok!

İslam'ın emeğe bakışı nasıl?

Burada basitçe ifade edilebilecek bir ilke var: Başkasına yük olmamak ve çalışmak. Bu da iki şekilde olabilir: 1. Kabiliyetini geliştirip nitelikli işgücü kazanmak. 2. Beden gücünü kullanmak.

Birincisi imkân ve şartlarla ilgilidir. Bu imkânı bulanın kabiliyetini geliştirmemesi bir anlamda küfrân-ı nimet (nankörlük) olarak değerlendirilebilir. İkincisi ise sağlığı yerinde olan her bir insanın sahip olduğu imkândır. Her iki durumda da kendisinin ve ailesinin geçimini temin etmek üzere dürüstçe çalışan, Allah'a ve insanlara karşı görevlerini gücü nispetinde yerine getiren bir insan, Allah yolundadır ve faaliyetleri ibadet değildir ama ibadet karakteri taşır. Bu, emeğini kiraya veren açısından. İşveren açısından ise o emeğe haksızlık etmemesi esastır.

Emeğin hakkının korunması için İslam'ın öngördüğü düzenlemeler nelerdir?

Emeğin korunması için ihtiyaçlar ölçüsünde gerekli düzenlemeleri yasama organı yapar. Bu, devletin takdirine bırakılmış bir husustur. İslam sadece bunun ana ilkelerini belirlemiştir. Yasa, bu ilkeler doğrultusunda somut kurala dönüşür. Bu konuda Hz. Peygamber dört ilkeye işaret etmiştir: 1. Emekçi, işin hakkını vermelidir. 2. İşveren, emekçinin hakkını vermelidir. 3. İşveren, ücreti zamanında ödemelidir. 4. İş ve ücret baştan belirlenip emekçiye bildirilmelidir.

İşin doğasına uygun bu dört ilkenin diğer hadislerde birçok detayına yer verilmektedir. Bunların ana noktasını oluşturan manevi gerçeklik şudur: Bu ilkelerden birisinin yerine getirilmemesi kul hakkı ihlalidir. Bu ihlal, ibadetlerin kabulünden, aile huzuruna ve sosyal ilişkilere varın-

caya kadar insan üzerinde olumsuz anlamda büyük bir etkiye sahiptir. Bu, dünyadaki sonuçtur. Ahirette ise gerçek anlamda tam bir iflas hâlidir. Tersi ise dünyada olumlu tesir bırakırken ahirette de büyük ödüller kazandıracaktır.

Bir "İslam iktisadı"ndan bahsedilebilir mi? Bahsedilebilirse bunun temel parametreleri nelerdir?

Elbette bahsedilebilir. Ama bu bir kitaplık konudur. Bunun özü üst iktisat ilkeleri ile günlük ticari faaliyetlerin birbirine bağlı olduğu gerçekliğinden hareketle beş ana ilkedен söz etmek mümkündür:

.....

Boğaz'da arkadaşıyla yediği bir yemeğin bedeli miktarında işçisine aylık maaş veriyor ve bir de onun emeğinden sömürdüğü para ile hayır kuruluşlarına yüklü bağışta bulunup sahte itibar kazanıyor ya da sürekli umre ve hacca gidiyor! Bu mudur Müslümanlık!

.....

1. Çalışma alanının meşru olması. Mesela içki, kumar, domuz ticareti gibi dinin yasakladığı faaliyetlerden oluşmaması gerekir.

2. Kazanç; emek, sermaye veya sorumluluktan (damân) birisiyle elde edilmelidir. Kişi ya meşru bir işte çalıştığıyla kazanır, el emeğinin karşılığını alır. Bu ona helaldir. Damân ise bir işin riskini/sorumluluğunu üstlenmek demektir. Bunun karşılığında elde edilen kazanç helaldir. Söz gelimi belli bir ücret mukabilinde bir işi üstlenen şahıs, aynı işi daha ucuza bir başkasına yaptırabilir ve bundan

kazandığı para da kendisine helaldir. Mesela bir otomobili 100 TL'ye tamir etmek üzere anlaşma yapan bir usta, aynı işi 80 TL'ye bir başkasına verebilir. Bu, aradaki 20 TL'lik fark kendisine helaldir. Çünkü o işin riski/sorumluluğu kendisine aittir. Bir riski üstlenen onun menfaatine hak kazanır. Bu hüküm, Mecelle'de "Bir şeyin nef'i damânı mukabelesindedir" (md. 85) kaidesine dayanır. Kaidenin kaynağı da Hz. Peygamber'in hadisidir. Bu işler yapılırken olmazsa olmaz kural, dürüstlük ve karşılıklı rızayı bozan tutum ve davranışlardan sakınmaktır. Bu dini, ahlaki ve hukuki bir kuraldır. Üçüncü ilke sermaye ile ilgilidir. O da şudur:

3. Sermaye doğrudan üretime yönlendirilmelidir. Buna engel olduğu için faiz yasaklanmıştır. Müteşebbis ya bizzat kendi sermayesini işletir, üretime geçer ya da ortaklık kurar, yani sermayesini çalıştırması için birisine verir. O kişi meşru çerçevede görülen bir üretim ya da ticaretle o sermayeyi işletir. Ortaklıkta riskin, yani zararın sermayeye ait olması, kârın ise anlaşma oranında paylaşılması ana ilkedir. Sermaye sahipleri birden fazla ise zarar, sermaye oranında üstlenilir. Kâr edilememesi hâlinde çalışan emeğinin, sermaye sahibi de sermayesinin karşılığını alamamış olur. Zarar söz konusu olduğunda çalıştıran, emeğinin karşılığını alamamak suretiyle zarara katlanır. Sermaye sahibi ise sermayesinden eksilen zararı üstlenir. Her iki taraf da zarara bu şekilde ortak olurlar. Kârın net biçimde "şu miktar" gibi maktu bir meblağ şeklinde adı konulamaz; kâr, oransal olarak yani yüzdeler üzerinden belirlenir.

4. Gelirin ve varlığın bir kısmını vergi, zekât ve infak yoluyla paylaşmak. Vergi, gerekli hizmetlerin yapılabilmesi için makul ölçülere bağlı

olarak devlete tanınmış bir yetkidir. Miktar ve harcama alanını devletin kendisi belirler. Zekât, ibadettir. Allah'ın emri ve Hz. Peygamber'in uygulaması ile sabittir. Zekâta tabi mallar, miktarı ve sarf yerleri bizzat Kur'an ve Sünnet tarafından belirlenmiştir. Tevbe sûresinin 60. ayetinde sayılan sekiz sınıf insana dağıtılır. İnfak ise zorunlu vergi ve zekât dışında miktar ve harcama kalemleri imkân sahibi mü'minlere bırakılmış bir ibadettir.

5. Üretim-tüketim sürecinde ekonominin işleyişine suni müdahaleler yapılmamalı, arz-talep dengesi doğrultusunda piyasa kendi doğal işleyişini sürdürmelidir. Dengenin bozulduğu hâllerde ekonomiyi yeniden doğal rayına oturtacak müdahaleler yapılmalıdır.

İslâm ekonomisinde ne tür ortaklıklar var? Bunları kısaca açıklayabilir misiniz?

Klasik dönem uleması bazı ortaklık tipleri belirlemişlerdir. Bunlar nihai ortaklık şekilleri değildir. Belirlenen ilkeler doğrultusunda yeni ortaklık tipleri geliştirilebilir.

Klasik ortaklıklarla ilgili olarak şunlar zikredilebilir:

A'mâl (Ebdân) Ortaklığı: İki ve daha fazla kişinin kurduğu iş gücü ortaklığı. Ortak bir berber dükkânı açmak gibi.

Emvâl şirketi: İki ve daha fazla kişinin sermayelerini bir araya getirerek kurdukları ortaklık.

Istisnâ': Belli bir bedel karşılığında bir sanatkâra ve zanaatkâra bir eseri imal etmesi için sipariş verme esasına dayanan akit. Hem iş hem de hammaddeyi sanatkâra ya da zanaatkâra aittir.

İnân şirketi: Taraflar arasında sermaye miktarı, kâr-zarar ve tasarruf ehliyet konularında eşitlik şartının bulunmadığı ortaklık.

Mudârebe: Emek-sermaye ortaklığı.

Müsâkât: Meyve ağaçları veya

.....
Batı'daki sınıfsal yapının bozduğu ilişkiler, modern dünyada hakperest bir zihniyet inşa etmiş ve dengeleri altüst etmiştir. İslam toplumlarında ise sınıfsal bir yapıdan söz edilemez. Dolayısıyla İslam'ın öngördüğü ilişkiler ağının temel dinamiği hakperestlik değil hakşinaslıktır.
.....

bağ-bahçe bir taraftan, bakımı diğer taraftan olmak üzere meyve ve sebzeler üzerinden kurulan ortaklık.

Müzâra'a: Ziraat ortaklığı.

Vücûh şirketi: Ticari itibara dayalı ortaklık. İki veya daha fazla kimsenin sermayeleri olmadığı hâlde itibarlarına dayanarak veresiye mal alıp satmaları ve aralarındaki kârı paylaşmaları esasına dayalı ortaklık.

Bu ortaklıklar sadece örnek kabilinden zikredilmiştir. Bunlar, fukahânın kendi döneminin şartları çerçevesinde öngördükleri basit ortaklıklardan ibarettir ve bugün belirlenmiş ilkeler doğrultusunda yeni şirket tiplerine ihtiyaç vardır.

Peki, İslâm ekonomisinde işçinin, emeğin çalışma biçimi nedir?

Emek sermaye buluşmasının diğer bir şekli işçi-işveren buluşmasıdır. İşçi, belli bir işi ücret karşılığında yapan, bir anlamda emeğini satan kişi demektir. Emek sahibi olan işçi iki kısımda ele alınmıştır:

1. Ecîr-i hâss, çocuk bakıcısı gibi özel işçi anlamına gelir ve belli bir müddette belli bir iş için çalıştırılmak üzere tutulup gücünden yararlanan kişidir. Emeğini, yalnız tutan kişiye tahsis etmiştir. Belirlenen yer ve zamanda bulunduğu işçi olarak tutan çalıştırsın veya çalıştırmasın ücrete hak kazanır. İş sürekli olabileceği gibi belli bir iş ile de sınırlı olabilir. Birincisi aylıklı, ikincisi yevmiyeli işçidir. Her ikisi de ülkemizde uygulanmaktadır.

2. Ecîr-i müşterek ise avukat, ta-

bip, mühendis, terzi, hamal, ayakkabı tamircisi gibi ücret mukabilinde herkese iş yapan meslek erbabıdır. Akit iş üzerine yapılmaktadır. İş yaptığında ücrete hak kazanır.

Emeğin hakkının korunmasında grev bir araç olarak kullanılabilir mi? İslam'ın greve bakışı nasıl?

Grev ve lokavt hakkı Batılı sınıfsal toplumlarda ortaya çıkmış bir uygulamadır. Sınıfsal yapıda ezenler-ezilenler ilişkisi vardır ve ezilenler yaptığı mücadele ile birtakım haklar elde etmişler, bunu korumak için de kurumsal yapılar inşa etmişlerdir. İşveren karşısında ezilen işçi sınıfı, ezen işverenden kazandığı hakları korumak için sendikalar oluşturmuş ve hakkını almak ya da korumak için de grevi bir baskı aracı olarak kazanmıştır. İşveren de işçi gücü karşısında kendisini korumak için lokavt hakkı elde etmiştir. Grev-lokavt hakkında da görüldüğü gibi Batı'daki bu sınıfsal yapının bozduğu ilişkiler, modern dünyada hakperest bir zihniyet inşa etmiş ve dengeleri altüst etmiştir.

İslam toplumlarında ise sınıfsal bir yapıdan söz edilemez. Bütün insanlar Adem ve Havva'nın çocukları olarak aynı ontolojik düzlemde buluşmaktadır. Dolayısıyla İslam'ın öngördüğü ilişkiler ağının temel dinamiği hakperestlik değil hakşinaslıktır. Müslüman toplumlarda olması gereken, veren el olmaktır. Batı toplumunda ise alan el olmak merkeze alınmıştır. İslam'ın yön verdiği toplumlarda işçi-işveren ilişkilerinde belirleyici olan başta yapılan akittir. Her iki taraf da bu doğrultuda yükümlülüklerini yerine getirirler, ihtilaf durumunda sulh veya hakem ya da mahkeme yoluyla uyuşmazlıklarını çözerler.

Emek ücretinin asgari tutarı olarak belirlenen 'asgari ücret'

uygulanmasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Asgari ücreti hem İslami açıdan hem de sosyal açıdan değerlendirir misiniz?

Arz-talep dengesine göre piyasa kendi doğal şartlarını oluşturur. Bu sadece üretim-tüketim açısından değil ücret politikalarında da belirleyici bir etkiye sahiptir. Dolayısıyla bu alana suni müdahaleler dengeleri bozar. Ancak toplumsal hayatta devletin haksızlıkları önleme gibi asli bir görevi vardır ve bu açıdan bir ücret politikası belirleme yetkisine sahiptir, hatta hak ihlallerinin ortaya çıkabileceği durumlarda sorumluluk sahibidir. Özellikle kapitalizmin "minimum maliyet maksimum kâr"

değerlendiriyorsunuz? Rekabetçi piyasa ekonomisi çerçevesinde uygulanabilirliği hangi düzeyde?

İnsani ücreti, asgari ücretin üzerinde ve emeğini satan işçinin geçinebileceği, belli ölçüde kendisine refah sağlayacağı bir miktar olarak algılıyorum. Buna ne kadar yaklaşırsa haksızlıklar o kadar önlenmiş olur. Bu da ekonominin kendi tabii işleyişiyle ortaya çıkacak bir husustur. Bunu ekonomistler belirlemelidir.

Emeğin hakkının verilmesi kadar bir başka önemli sorun da emeğin atıl bırakılarak emek sahibinin geçim imkânından yoksun bırakılmasıdır. Yani işsizlik meselesi... Talepte bu-

.....

Maalesef, Müslüman da olsa iş âlemi kapitalizmin etkisi altında bulunuyor. Birçoğuna sorsanız verginin yüksekliğinden, rekabet şartlarının zorluğundan, maliyetlerin artmasından şikâyet edebilir. Bunlar doğru da olabilir. Ama bunlar, hedeflenen kazanç miktarından taviz vermemek için birtakım haksızlıkların meşruiyet zemini olarak kullanılmamalıdır.

.....

anlayışının hâkim olduğu günümüzde bu elzemdir. Böyle bir tasarruf, "Ra-iyye yani teba üzerine tasarruf maslahata menuttur" (Mecelle, md. 58) kaidesinin bir gereğidir. Asgari ücret, mutlaka emekçinin standardına göre geçinebileceği bir miktarda olmalıdır.

İşveren, işçinin alın terinin karşılığını öderken, yani ücreti belirlerken işin ağır ya da hafif oluşu, hayati riskler, işçinin sağladığı katma değer, ülkenin ve çalışanın hayat standartları, geçim şartları, çalışanlar arasında adalet, göz önünde bulundurularak makul bir ücreti takdir etmeli, bunu da olağanüstü bir durum olmadıkça zamanında ödemelidir.

İnsani ücret kavramını nasıl de-

lunan herkese iş sunmak, kamunun bir yükümlülüğü olarak değerlendirilebilir mi?

Bazı alanlar vardır ki özellikle günümüzde rekabetçi ekonominin insafına terk edilemez. Çeşitli ülkeler belirledikleri stratejiler doğrultusunda bu hizmet alanlarını ya üstlenmekte ya da teşvik etmektedir. Bunlar zamanın ve zeminin ihtiyaçlarına göre gözden geçirilebilir.

Türkiye'de çalışanlar, emeklerinin hakkını alabiliyorlar mı? Emeklerinin karşılığı olan insani bir yaşam standardına kavuşabiliyorlar mı?

Hem kamuda hem de özel sektörde bazı iyileştirmeler yapılırsa da

ücret dengesizliklerinin yanında yetersizliklerinin de bulunduğunu söyleyebilirim. Bunu, yaşayan herkes az çok görüyor.

İslami hassasiyete sahip işletmelerdeki emeğin durumu, diğer işletmelerden hiç de farklı değil. Hatta büyük ve uluslararası sermayeye sahip şirketlerde emeğe daha çok değer verildiği bile söylenebilir. Bunu neye bağlıyorsunuz?

Çok iyi, hayırsever, işçisini kendisinin yerine koyup onu düşünebilen iş adamlarımız var. Ancak bunların sayısı biraz azaldı gibi geliyor bana. Özellikle emek sömürüsünün arttığını görüyorum. Bunu da helal kazanç bilinci ve kul hakkı duyarlılığının zayıflamasına bağlıyorum. En önemli hususun da bereket kavramının devre dışı kalması, bu kültürün unutulması olduğunu düşünüyorum. Bereket, maddi anlamda yeterlilik ve bolluğun bunda görülmesi, nimetin kesilmemesi; manevi anlamda da nimetin verdiği mutluluktur. Maalesef, Müslüman da olsa iş âlemi kapitalizmin etkisi altında bulunuyor. Birçoğuna sorsanız verginin yüksekliğinden, rekabet şartlarının zorluğundan, maliyetlerin artmasından şikâyet edebilir. Bunlar doğru da olabilir. Ama bunlar, hedeflenen kazanç miktarından taviz vermemek için birtakım haksızlıkların meşruiyet zemini olarak kullanılmamalıdır. Para kazanmak çok önemlidir ama insanların gönlünü kazanmak ondan daha önemlidir. Bu, malına hükmedebilen zengininin tutumudur. Malın kendisine hükmettiği zengin bunu yapamaz. Bugün hangisi ne kadar var? Karar okuyucunun...

Hocam, bize zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.

Ben teşekkür ederim, bana bu imkânı verdiğiniz için.

Sistemin merkezine insanı koymalıyız

PROF. DR. ADEM KORKMAZ

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ, İKTİSADI VE İDARI BİLİMLER FAKÜLTESİ

Hâkim anlayış, ücreti üretim unsurunun önemli bir girdisi olarak kabul etmekte, bu nedenle üretim içindeki görelî payının mümkün olduğunca düşürülmesini hedeflemektedir.

“Hiç kimse, kendi el emeğinden daha hayırlı bir lokma yememiştir. Allah'ın peygamberi Hz. Davut (a.s.) da kendi elinin emeğini yerdi.”
(Buhârî, Büyû, 15)

AYNI paradigmadan aynı sonuçlar çıkar. Düşünce sistemi değişmedikçe sonuçlar değişmeyecektir. Ontolojik bir kuralmış gibi tek gündem, sürekli olarak büyüme ve zenginleşme gereksinimi ve bu gereksinimin sadece kapitalizmin kuralları içinde mümkün olacağı düşünülmesidir. Değer sistemi, ekonomiye ve rekabete dayalı bir olgudur ve insan arada kaybolmuştur.

Burada sorulacak kritik iki sorudur: Rekabete dayalı değerleri benimsemiş olsak bile, insani değerleri korumak ve yaşatmak mümkün müdür? Salt ekonomik ve rekabetçi bir sistem mi dünyada tek çıkış yoludur?

Bu sorulara verilecek cevaplar elbette 'evet'tir. Birinci sorunun cevabı, hâkim sistem içinde kalınması hâlinde bile alternatifsiz değiliz, ikinci sorunun cevabı ise başka bir

paradigma da olabilir, olmalıdır, hatta insan olmanın erdemi bunu hak etmektedir.

Elbette piyasa görmezden gelinmez, piyasanın olmadığı, piyasanın ortadan kaldırıldığı, rekabetin yok edildiği bir anlayışı savunmamız mümkün değildir. Ancak günümüzde rekabet; ya maliyete ya da yenilik faaliyetlerine dayanmalıdır. Diğer bir ifade ile ya ucuza üretim yapılmalı ya da yeni ürün ve hizmetler sürekli piyasaya sürülmelidir. Yani piyasanın temel odağında üretilecek mal ve hizmetler vardır. Bu mal ve hizmetlerin sürekliliği için insan ancak bunu üretenler ve tüketenler olarak bir araç niteliğindedir.

Sistemin merkezine insanı koymazsak, yani araç-amaç bağlamındaki ilişkiyi insan temeline oturtmazsak, bütün çözümlenmeleri hâkim piyasa anlayışına odaklarsak, bu defa adaleti nasıl tesis edeceğiz?

Hâkim anlayış, ücreti üretim unsurunun önemli bir girdisi olarak kabul etmekte, bu nedenle üretim içindeki görelî payının mümkün olduğunca

düşürülmesini hedeflemektedir. Bunu iki şekilde yapmaktadır: Mutlak anlamda ücretleri baskılayarak asgari ücret seviyesine yaklaştırmak ve daha yoğun teknoloji kullanımıyla ücretlerin görelî etkisini azaltmak.

Bu yaklaşım ve anlayış, rekabet ve maliyet avantajını ancak ücreti baskılayarak yapabileceğini düşündüğünden, ücretlerdeki bir artışı ya da artış talebine karşı koyacak başka bir mekanizmayı hiç bir şekilde kabul etmemektedir.

Zira burada emek; girdilerden biridir, maliyeti düşürülmesi arzulan en önemli girdidir. Emek, verimi arttırılması gereken önemli bir girdidir. Ama bu girdinin görelî payını arttıralım dediğinizde piyasa dengesi bozulur, işsizlik kaçınılmaz hâle gelir.

Bu anlayışta genel olarak emeğin bir insan olduğuna, insani bir davranışı hak ettiğine, insanca bir yaşam düzeyinin garanti edilmesi gerektiğine, üretim-bölüşüm sisteminde en önemli paylardan birine sahip olduğuna ilişkin bir anlayışı bulamayız.

Klasik iktisat yazınında emeğin toplam üretim içindeki payının ne olması gerektiğine ilişkin bir sürü yaklaşım ortaya konulmuş, emeğin üretim sürecindeki payını ayıklamaya yönelik mekanik yaklaşımlar geliştirilmiştir.

Girişimcinin gelirinin ne olmasına, kârın nerede en çoklanmasına ilişkin bir yaklaşımı pek göremezsiniz. Üretim faktörlerine ödenen paylar, vergiler vs. öendikten sonra kalan

miktar kârdır. Bu kârın ne kadar kaldığı, ne kadar az ya da çok olduğu ya da olması gerektiğine ilişkin pek iktisadi çözümler üzerinde durulmaz. Burası dokunulmazdır, zihin dünyasının dokunulmaz alanıdır. Hâkim düşüncedir zira, çünkü girişim kutsaldır.

Buradaki vurgumuz yanlış anlaşılmasın, girişime ya da kâra karşı bir anlayış geliştirmek taraftarı değilim, sadece çözümlerimizdeki zihinsel kısıta işaret etmek istiyorum. Yoksa girişimciliğin önemi ve zorluğunu iyi bilen ve kendi küçük dünyamda değişik iktisadi girişimleri olan birisiyim.

Ücret sorununa neden insani bir bakış ihtiyacı var? Çünkü bir şeyler yanlış gitmektedir.

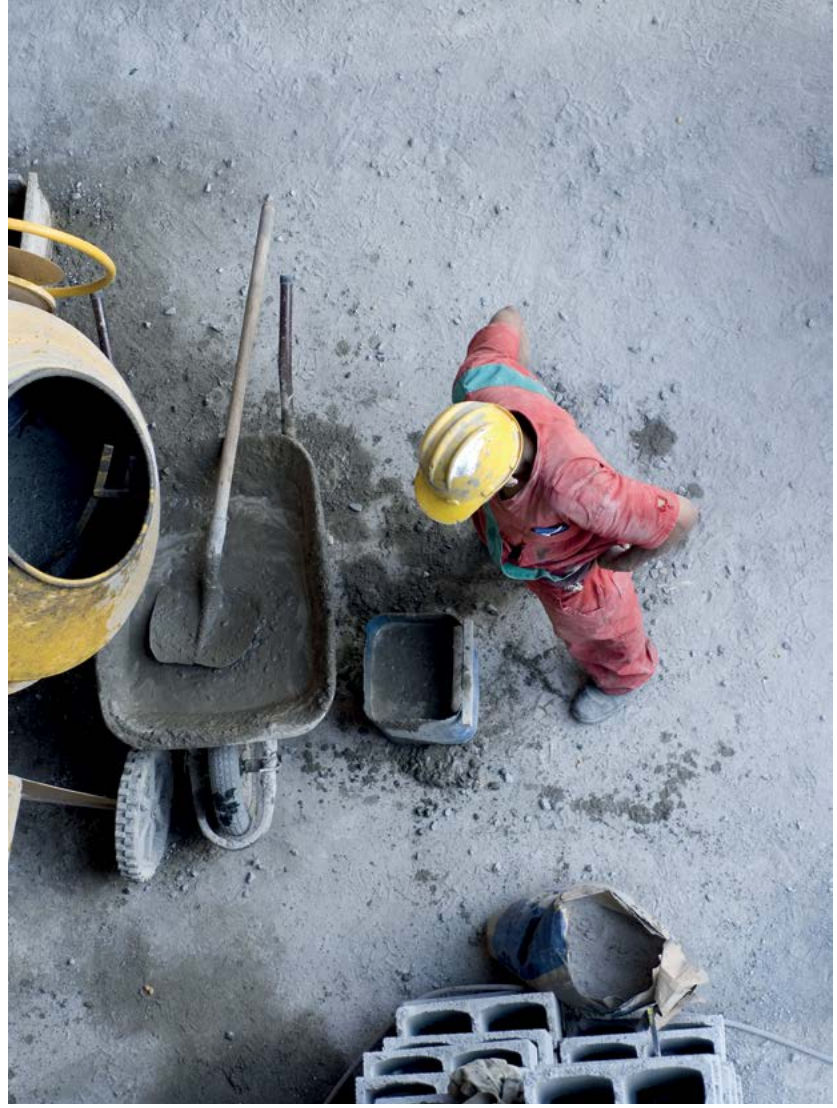
İnsan temeline dayanan bir ücret anlayışı, günümüz küresel adaletsizliklerine kavramsal olarak bir karşı duruş ortaya koyabilecektir. Mal temelli değil ancak 'değer' temelli bir anlayış, günümüz küresel dünyasının adaletsizliğine karşı bir alternatif üretebilir.

Hâkim paradigma, ülkelerde makro ekonomik büyüklükleri sağlarken sosyal sistemde ve 'insan' bünyesinde ağır hasarlar ortaya koymaktadır.

Günümüz anlayışında, "Birey tüketmek için üretmeye mecburdur", yani insan sistem için bir araçtır, kaçıışı yoktur, çalışmama hakkı yoktur, global üretim ve finans sistemi kaçınılmaz olarak sizi bu girdabın içine almıştır.

2023 ya da 33'te kişi başına milli gelir 20 ya da 30 bin dolarlara ulaşmış olabilir, ancak toplum ve ailenin nerede olduğunu sorgulamazsak oraya vardığımızda tekrar geri dönemeyebiliriz.

İnsani ücret yaklaşımı temelinde, üretilen değer insan onuruna yakışır

bir paylaşımından hareket etmektedir. Amaç, firmaların rekabet gücünü azaltmak değil, sürdürülebilir bir gelir paylaşımını harekete geçirmektir.

Ücretin oluşumunda, insani bir bakışa sahip anlayışta neler olmalı?

1. Ücret, insan onuruna yaraşır olmalı.
2. Ücretlendirme anlayışının merkezinde, çalışanın verimi kadar, varlığı da belirleyici olmalı.
3. Çalışanların ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarını ortalama olarak karşılamalı.
4. İçinde yaşadığı toplumun refah düzeyini yansıtmalı.
5. İşveren işçisini, ailesiyle birlikte düşünmeli.
6. Sosyal tarafların karşılıklı sorumluluklarına dayanmalı.
7. Devlet sistemin sürdürülebilir-

liğinde rol üstlenmeli, sisteme katkı sağlamalıdır.

8. Elbette, ekonominin denge-lerini gözetmeli, sektör ve bölgesel farklılıklar modellemelerde dikkate alınmalıdır.

Resulullah "Kardeşleriniz sizin hizmetçilerinizdir. Allah onları el-lerinizin altına verdi. Dileseydi, sizi onların eli altına sokabilirdi. Kimin kardeşi eli altındadır; o hâlde ona yediğinden yedirsin, giydiğinden giydirdin. Onlara güçlerini aşan bir iş teklif etmeyin, eğer teklif ederseniz siz de yardım edin" buyurmuştur.

Buradaki eşitlik, mutlak bir denklik olarak değil, yakınlaştırma olarak anlaşılmalı, sadece beslenme ve giyim olarak da algılanmamalı, diğer yaşam standartlarının da yakınlaştırılması olarak bakılmalıdır.

6. Olağan Genel Kurul toplantısı yapıldı

İGİAD 6. Olağan Genel Kurul Toplantısı, 31 Ocak 2015 tarihinde Eyüp Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

İkram sonrası başlayan program; Kuran-ı Kerim Tilaveti, İGİAD tanıtım filminin izlenmesi, İGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Şükrü Alkan'ın selamlama konuşmaları, Protokol Konuşmaları, Plaket Takdim töreni, Genel Kurul gündemi ve Teşekkür konuşmaları ile son buldu.

İGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Şükrü Alkan, İGİAD'ın bu günlere ulaşmasına kadar olan süreci hazırun ile paylaştı. 2003'ten bu yana geçen süre içerisinde iş ahlakı ve girişimcilik alanlarında ciddi çalışmalar yaptıklarını ve bu çalışmaların kamuoyunda takdir ile karşılandığını söyledi.

Başkan Şükrü Alkan'ın açılış konuşmasından sonra, İstanbul Ticari Odası Başkanı İbrahim Çağlar, Eyüp Beldeye Başkanı Av. Remzi Aydın, Ak Parti MKYK ve İGİAD YİK Üyesi Ömer Bolat,

İLKE İlim Kültür Eğitim Derneğini temsilen İLEM Başkanı Yard. Doç. Dr. Lütfi Sunar selamlama konuşmaları yaptılar.

Program; İGİAD'da 10. yılını dolduran üyelere, komisyonlarda üstün

İGİAD'IN YENİ YÖNETİM KURULU

Ayhan Karahan (Başkan)
 Hüseyin Dinçel (Başkan Yard.)
 Hüseyin Acar (Başkan Yard.)
 Ömer Bedrettin Çiçek (Başkan Yard.)
 Hasan Murat Bezirci (Başkan Yard.)
 Adnan İnanç
 Burhanettin Can
 Celalettin Cingöz
 Duran Mesut Eren
 Faruk Özkaya
 Hacı Mehmet Köse
 Mehmet Aktaş
 Murat Şentürk
 Nuri Ecevit
 Seyfi Kurt
 Sinan Şahin

performans sergileyen üyelere ve bir önceki dönem İGİAD Yönetim Kurulu görevini devreden üyelere plaket takdim törenleri ile devam etti.

Plaket takdim törenin son bölümünde 12 yıllık Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini hakıyla devreden Şükrü Alkan'a plaket ve hediye takdimi yapıldı.

6. Olağan Genel Kurul Toplantısı için divan heyetinin seçimine geçildi. Divan heyeti başkanlığına, önergenin oylanması neticesinde Av. Reşat Petek, üyeliklerine ise Prof. Dr. Nihat Erdoğan ve Nurullah Mahmut DüNDAR seçildi.

Divan heyeti seçiminin hemen ardından 2013-2014 yılı değerlendirmelerini yapmak üzere faaliyet ve denetleme kurulu raporlarının sunumuna geçildi. İGİAD'ın, geride bıraktığımız 2013-2014 yılı faaliyet raporunu Reşat Petek Bey, delegelere sundu. 2013-2014 dönemi bütçenin okunması, 2015 dönemi tahmini bütçenin sunumu, 2013-2014 dönemi denetleme kurulu raporunun okunması ve İbrası için Mali ve İdari İşler Başkanı Hasan Murat Bezirci kürsüye gelerek delegelere okudu.

Sunumların akabinde Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu, Disiplin Kurulu ve Tahkim Kurulu üyelerinin seçimi gerçekleştirildi. İGİAD başkanlığına seçilen Ayhan Karahan kürsüye gelerek İGİAD Yönetim Kurulu adına delegelere bir

teşekkür konuşması gerçekleştirdi. Ayhan Karahan başkanlığındaki İGİAD Yönetim Kurulu şekillendi.

İGİAD'ın yeni Yönetim Kurulu'nu ve diğer kurullara seçilen üyelerimiz tebrik ediyor, hayırlı çalışmalar diliyoruz.

2014 Girişimcilik Ödülü EDAM'a verildi

HER yıl, bir önceki yılın girişimci firmasını belirleyen Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD), ahlaklı ve öz değerlerine bağlı girişimciliği teşvik etmek amacı ile, geleneksel hale getirdiği Girişimcilik Ödülü, eğitim alanında hizmet üreten birey ve kurumlarla bilgi ve deneyim paylaşımı sağlayarak özgün bir eğitim düşüncesini aktaran ve eğitim alanında yaşanan sorunlara çözüm üreten, sürdürülebilir ve istikrarlı bir şirket olması nedeniyle Eğitim Danışmanlığı Araştırmaları Merkezi (EDAM) adına Yönetim Kurulu Başkanı Alparslan Durmuş'u layık gördü.

Alparslan Durmuş konuşmasında; 2000 yılında faaliyetlerine başladığı EDAM'ın bu günlere nasıl ve ne zorlukta geldiğini ifade etti.

Girişimcilik Ödülü Takdim töreninin ardından program ekonomik verilerin değerlendirildiği bölüm ile devam etti.

Programda konuşan Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) Başkanı Ayhan Karahan önemli açıklamalarda bulundu. Karahan konuşmasında şunlara dikkati çekti:

"Ekonomik konuların kurumlar arasında dışa yansiyacak şekilde tartışma konusu olması ekonomide kırılganlığa neden olmaktadır. Sorunlar kurumlar arasında tartışılmalı ancak kamuoyuna bu boyutta yansıtılmamalıdır. Söz gümüş ise sukut altındır..

Biz reel sektör temsilcileri olarak faizlerde düşüş beklerken faiz üzerindeki tartışmalar nedeniyle dövizde parite ve diğer faktörlerinde etkisiyle %15 artış yaşanmıştır.

Merkez Bankası'nın enflasyonla mücadele için yüksek faiz düşük kur uygulaması reel sektörü vurmaktadır.

Eğitim Danışmanlığı ve Araştırmaları Merkezi (EDAM)

Eğitim Danışmanlığı ve Araştırmaları Merkezi (EDAM), Eylül 2000'de faaliyete geçmiş bir araştırma ve danışmanlık kuruluşudur. EDAM, kurulduğu günden bu yana yaptığı tüm çalışmalarda yeterlilik, yetkinlik ve verimliliği asgari ortak payda kabul etti. Eğitim alanında hizmet üreten birey ve kurumlarla bu ortak paydadan hareketle bilgi ve deneyim mübadelesi sağladı. Toplumumuzun entelektüel zenginliğinin ve teorik birikiminin pratikle buluştuğu bir platform oldu. Hayatın içinde her gün yüzlerce kez tekrarlanan kareleri akademik bilginin prizmasından yeniden, yedi renkle yansıtarak bugünlere erdi. EDAM yaptığı çalışmalarla resmi ve özel kurumlara, akademisyenlere, öğretmenlere, velilere ve öğrencilere yönelik hizmetler üretti. Hazırladığı bilimsel araştırmalar, düzenlediği uluslararası ve ulusal sempozyum, atölye, konferans ve benzeri bilimsel toplantılar, organize ettiği hizmet içi eğitimler, yayımladığı akademik ve pratik yayınlar alanın paydaşlarıncı takdirle karşılandı. EDAM'ın çeşitli alanlarda hizmet ve ürün sunduğu kurumlar arasında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, Selçuklu Belediyesi, Diyanet İşleri Başkanlığı gibi kamu kurum ve kuruluşları; Mazlumder, Yeşilay, İHH gibi sivil toplum kuruluşları; yerel yönetimler ve çok sayıda özel öğretim kurumu bulunmaktadır.

15 yıllık tecrübesi, 30.000 kitaplık kütüphanesi, 300'ü aşkın yayını, 10 süreli yayını, 100'ün üzerinde yazar-çizer kadrosu ile EDAM çalışmalarını üç ana başlık altında yürütmektedir: danışmanlık, yayın ve araştırma. Kurulduğu günkü coşkusu ve günden güne uzmanlaşan bir gayret ile hedeflerine doğru ilerleyen EDAM, hem kadrosu hem ulaştığı hedef kitlesi itibarıyla sürekli genişlemektedir. Tüm bu ürün ve çıktılarıyla EDAM, bir çok "ilk"e imza atmaya 15 yıldır devam ediyor.

Yüksek faiz yatırım ve üretim maliyetlerini arttırmakta bu uygulama enflasyon oranını yükseltmektedir.

Piyasaları iş ahlakı penceresinden değerlendirdiğimizde firmalar bazında tahsilatlarda, taahhütlerde, vadelerde sorunlar; borç ödemelerinde gecik-

meler olduğunu görmekteyiz. Çek yasasındaki düzenleme soruna çözüm olmamıştır. 2014 yılında karşılıksız işlem yapılan çeklerin tutarında %10 artış yaşanmıştır. Karşılıksız çıkan çeklerin ancak %20 si tahsil edilebilmektedir.

İGİAD piyasa şartlarının olumsuz-

EKONOMİ DEĞERLENDİRME PROGRAMI YAPILDI

TGTV Başkanı Av. Hamza Akbulut, Kamu Görevlileri Etik Kurulu Başkanı Prof. Dr. Sedat Murat ve İlimi Edütler Derneği Başkanı Yrd. Doç. Dr. Lütfi Sunar'ın konuşmalarını yaptığı ve protokolün de katılımlarıyla, İGİAD 2014 Girişimcilik Ödülü Takdim Töreni ve Ekonomi Değerlendirme Programı, 11 Mart 2015 Çarşamba akşamı, İstanbul Ticaret Üniversitesi Eminönü Kampüsü'nde gerçekleştirildi. Prof. Dr. Kerem Alkin'e plaketi Ayhan Karahan tarafından verildi.

luklarını sorgulamakta bu tür olumsuzlukları gidermek için iş ahlaki ilkelerini uygulamaya teşvik etmektedir." dedi.

Ekonomi Değerlendirme Programında ayrıca Prof. Dr. Kerem Alkin, 2015 yılı için bir değerlendirme konuşması yaptı. Küresel piyasalar ve bu piyasaları etkileyen faktörler ele alınırken ayrıca kısa ve uzun vadede KOBİ'lere, sermaye sahiplerine, yaşanan gelişmelerden olumsuz etkilenmemesi için çözüm önerileri sunuldu.

Alkin; "Reel sektörün finansal kesime karşı haksızlığa uğradığı bir dönem geçiriyoruz. Makroekonomi reformlar konusunda Türkiye uluslararası alanda alkışlandı, tebrik edildi. Lakin sorun 2 yıldan bu yana makroekonomi reformlardan kaynaklanan rahatlama mikroekonomi reformları hayata geçirme konusunda sıkıntılar yaşadığımızda aşikâr. Büyüme ile ilgili ciddi bir derdimiz var, Türk reel sektörünün finansman durumunu düzeltmesi gibi

bir dizi tedbire mutlaka ihtiyaç var. 2015 yılı sonunda dünya yeni bir aşamaya geçerken bizimde yıl sonuna kadar çok iyi çalışmamız lazım. Bir bardak suda fırtına kopmasını engelleyecek bir dirayetle süreci yönetmemiz gerekiyor. Başkanımızın da dediği gibi, bu dönemde "söz gümüş ise, sükut altın". dedi.

Kamu kurum ve kuruluşları, oda ve birlikler ve STK temsilcilerinin de katılımı ile gerçekleştirilen programa, iş dünyası da yoğun ilgi gösterdi.

İktisadi sistemde emeğe hak ettiği değer verilmelidir

İslam İktisadında Emek konulu III. İslam İktisadı Atölyesi'nde emeğin hak ettiği değeri göreceği bir iktisadi sistemin daha adil ve müreffeh bir toplumu oluşturacağına vurgu yapıldı.

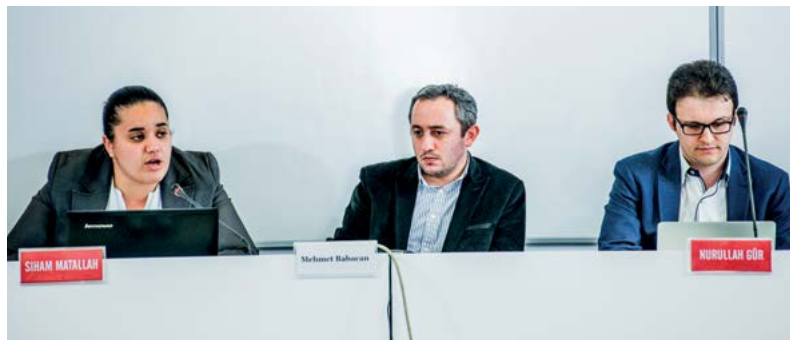
İLKE İlim Kültür Eğitim Derneği, İlimi Etüdler Derneği (İLEM), Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGIAD) tarafından düzenlenen 3. İslam İktisadı Atölyesi İstanbul Ticaret Üniversitesi'nin ev sahipliğinde İstanbul Ticaret Odası'nın sponsorluğunda 4-5 Nisan

2015 tarihinde gerçekleştirildi. Atölye kapsamında gerçekleştirilen altı oturumda İslam İktisadında Emek konusu değişik boyutlarıyla ele alındı. Bu alanda araştırma yapan ilim adamlarının sunduğu bildiriler ve bunların müzakereleri konunun değişik boyutlarına ışık

tuttu. Atölyede daha adil, müreffeh ve paylaşımcı bir dünya için emeğin İslam İktisadının perspektifinden yeniden ele alınması gerektiğine vurgu yapıldı.

III. İslam İktisadı Atölyesi, uluslararası kuruluşların, üniversitelerin, araştırma merkezlerinin, kamu kurumlarının ve sivil toplum örgütlerinin İslam İktisadını her düzeyde geliştirme ve uygulamada daha fazla rol alması ve katkı yapması çağrısı ile son buldu.

İSLAM İKTİSADI ATÖLYESİ SONUÇ BİLDİRİSİ

İki gün süresince dünyanın değişik yerlerinden ve Türkiye'den gelerek atölyede yapılan tartışmalara katkı sağlayan uzmanların sunduğu bildirimler ışığında aşağıdaki noktaların kamuoyu ile paylaşılmasına karar verdi:

1980 sonrası küresel iktisadi sistemde yaşanan değişimler, iktisat ilminin daha çok bankacılık ve finans üzerinden ele alınmasına sebep olmuş, insanların ve toplumların sosyo-ekonomik sıkıntılarının nedenleri yeterince irdelenmemiştir. Aynı şekilde İslam iktisadi çerçevesinde yapılan çalışmalar da bu tarihten itibaren finans üzerine yoğunlaşarak, bir ekonomik sistem arayışlarını ikinci plana itmiştir. İslam iktisadının temel kavramlarının tartışılması, araştırmaların yapılması bu konuda ciddi problemler ile karşılaşan insanlık için önemli çözüm önerileri ortaya koyacaktır.

GÜNÜMÜZDE hâkim ekonomik yapıda İslam ekonomisi ve finansı artık kabul edilmektedir. Bununla birlikte İslam iktisadi ancak tamamlayıcı ve marjinal bir realite olarak görülmektedir. Bunu aşmak üzere İslam iktisadına dayalı teori ve uygulamaların tüm ekonomiyi kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması gerekmektedir.

İSLAM iktisadi ve hukukunun emek ile ilgili ortaya koydukları prensipler göz önüne alındığında normatif düzeyde bir sorun olmadığı görülecektir. Ancak günümüzde İslam ülkelerinde görülen bazı sorunlar, bu ilkelerin uygulamaya aktarılmadığını göstermektedir. Bu nedenle günümüzde İslam iktisadi alanında yapılacak çalışmaların yalnızca teorik içerikli olmaması aynı zamanda sorun odaklı ve karşılaşılan meseleleri çözüme yönelik olması da önem arz etmektedir.

İSLAM iktisadi üzerine daha fazla araştırma, geliştirme ve uygulamalar gerçekleştirilmelidir. Bu çalışmalar günün sorunlarına duyarlı bir biçimde Müslüman toplumların kendi düşünce birikimlerinden beslendiği takdirde ciddi çözümler üretebilecektir. Ancak bu beslenme ciddi bir yeniden yorumlamayı bünyesinde taşımalıdır.

GÜNÜMÜZDE hâkim olan iktisadi politikalar gittikçe bedensel emeği değersizleştirmekte ve marjinalleştirilmektedir. Emek meselesini hak ettiği şekilde ele almak için bu politikalara sorgulayıcı bir biçimde yaklaşmak gerekmektedir.

BUGÜN emek meselesi Müslüman toplumlarda da kalkınma, ekonomik büyüme, küresel rekabet, serbest piyasa gibi söylemlerin altında kalmakta, toplumun büyük bir kesimini ciddi anlamda etkileyen "emeğin değersizleştirilmesi" ve "emek sömürüsü" süreçleri, gerektiği şekilde tartışılmamaktadır.

EMEK konusu incelendiğinde, İslam iktisat düşüncesinin teorik düzeyde çalışma ve emeğe atfettiği değer, hâkim iktisadi sistemin yarattığı pratik koşulların

sınırlandırmasından kurtulamamakta ve böylece İslam iktisadi ve emek arasındaki ilişki temelden ve açık bir şekilde konuşulamamaktadır.

İSLAM'A göre insan basit bir meta değil, insan olma onuruna sahip bir varlıktır. Dolayısıyla insan emeğinin iktisadi sistem içerisinde tabii olduğu süreçler ve emeğe verilen değer, insan onuruna yakışır olmalıdır. Bu bakış açısına göre insanı salt emeğe indirgeyen yaklaşımlar İslam'ın temel değerleri ile bağdaşmaz. İnsanın her türlü emek verme süreci, adalete uygun ve insan onurunu zedelemeyecek bir biçimde inşa edilmelidir.

MODERN anlayış ve pratikte, çalışma ve emeğin değeri sonuç, yani kazanç açısından ve sosyoekonomik sisteme katkı çerçevesinde değerlendirilmektedir. Hâlbuki çalışma ve emek, haddizatında değerli ve insanın varlığını sürdürmesi açısından oldukça kıymetlidir. Bu kıymetin İslami ilkeler ışığında gündemdeki yerini alması ve takdir edilmesi gerekmektedir.

İSLAMİ anlayışa göre işçilerin sosyal refahı, yasal hakları ve üretim sürecindeki rolleri oldukça önemlidir ve güvence altına alınmalıdır. Fakat uygulamada bu konuda oldukça ciddi eksikler olduğu bir vakiydir. Bugün dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi Müslüman toplumlarda da işçiler emeklerinin karşılığını alamamakta, yasal haklardan yoksun kalmakta, üretim sürecinde bir meta haline getirilmekte ve sosyal refahtan payını alamamaktadır. Emeğin iktisadi büyümeden yeterli payı alması ekonominin toplumsal refah sağlama için gereklidir.

EMEK, sadece emekçilerin değil, aynı zamanda tüm toplumsal kesimlerin bir meselesi olarak addedilmelidir. İslam açısından konuya bakıldığında, emeğin hakkının verilmesi ve suistimalinin önlenmesi konusunda işverenlere de sorumluluk ve yükümlülükler düşmektedir. Ancak bu süreçte en büyük sorumluluk devletlere düşmektedir. Kamu otoriteleri emeğin karşılığının hakkaniyetli olmasından, bu karşılığın zamanında verilmesine, işçinin hukuki güvencelerinin sağlanmasından iş güvenliği tedbirlerine kadar geniş bir yelpazede gerekli politikaları ve uygulamaları geliştirmelidir. Bu hususta İslam ülkeleri önce mevcut uluslararası standartları yakalamalı, ardından da bu standartların yükseltilmesine katkı yapmalıdır.

ÖZELLİKLE ücret politikalarında yeni standartların oluşturulmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Asgari ücret uygulaması, çalışanlara temel ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri ve insanca yaşayabilecekleri bir ücret düzeyini sağlamakta birçok ülkede yetersiz kalmaktadır.

BU yetersizliği aşmak üzere İGİAD tarafından geliştirilen İnsani Ücret yaklaşımı ve uygulamasının yaygınlaştırılması ve kamusal olarak desteklenmesi gerekmektedir. Bu çerçevede ücreti, işverenin bahsettiği bir şey olarak değil; emek sarfedenin hakkı olarak gören bir yaklaşımla aynı zamanda salt iktisadi bir tutumun ötesinde ahlaki bir duruş sergilenmiş olacaktır.

EMEK ve tüketim söz konusu olduğunda sadece işçi-işveren ilişkileri değil, aynı zamanda tüketici sorumluluğu da gündeme gelmektedir. Bilhassa günümüzde hâkim olan rekabet ortamında maliyetleri abildirdiğince düşürmeye çalışan işverenlerin emek konusundaki hassasiyeti kadar toplumun tüketim alışkanlıklarının ve sorumluluğunun da bu noktada hayati önemi haiz olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Bu çerçevede emek sömürüsüne karşı adil ticaret ve üretim sertifikasyonu sistemlerinin yaygınlaştırılması gerekmektedir.

SERBEST piyasa ekonomisinde sermayeye serbestlik verilirken emeğe aynı serbestlik verilmemektedir. Sermaye küreselleşirken, emek sermayenin ihtiyaçlarına karşılık verecek şekilde ulusal sınırlarda tutulmaktadır. İslam'a göre emeğin hareketliliği bütün insanlık için serbesttir, belirli bir coğrafya ile kısıtlanamaz. Emeğin serbest dolaşımı küresel ölçekte yaşanan işsizlik, yoksulluk ve az-gelişmişlik problemlerine çözüm sunma potansiyeline sahiptir.

GÜNÜMÜZDE bazı Müslüman toplumlarda göçmen işçilere yapılan muameleler, İslam'ın temel iktisadi ve ahlaki ilkeleriyle bağdaşmamaktadır. Bazı devletlerin uyguladığı kefalet gibi sistemler işçileri borca mahkûm etmekte, zorla çalışmalarına, insan kaçakçılığına ve serbest dolaşımlarının kısıtlanmasına yol açmaktadır. Bu çerçevede başta İslam İşbirliği Teşkilatı olmak üzere çeşitli uluslararası, hükümetlerarası kuruluşların ve sivil toplum örgütlerinin konu ile ilgili gerekli izleme mekanizmalarını kurmaları ve acil çözümler üretmek üzere baskı uygulamaları gerekmektedir.

EMEK ile ilgili karşılaşılan sorunlardan biri de çalışanların vasıfları ile ilgilidir. Emek sömürüsünün daha çok nitelikli olmayan iş gücü ile ilgili olduğu görülmektedir. Bu sorunun çözüme kavuşturulması için küresel düzeyde insani gelişmişliği artırıcı tedbirler alınmalıdır. Bu nedenle günümüzde yapılacak araştırmalarda bu konunun da göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

İSLAM ülkelerinde emek ile ilgili meseleler İslam'ın ümmet ve İslam kardeşliği kavramları çerçevesinde değerlendirildiğinde günümüzde karşılaşılan olumsuz uygulamaların tarihsel ve kültürel kökenler ile uyum sağlamadığı görülecektir. Bu nedenle günümüzde emek ile ilgili uygulamalarda kardeşlik bilincinin ve hukukun üstünlüğü ilkesinin hâkim hale getirilmesi gerekmektedir.

İGiAD'ın İnsani Geçim Ücreti 1.780 TL.

TÜRKİYE İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGiAD) tarafından yapılan araştırma sonucunda İstanbul'da ortalama büyüklükte bir ailenin, insani şartlarda aylık geçimini sağlayabilmesi için insani geçim ücreti (İGÜ), 2015 yılı için 1.780 TL olarak belirlendi.

İGiAD İnsani Geçim Ücreti (İGÜ) Tespit Komisyonu, her yıl Aralık ayında yaptığı bir araştırma ile Türkiye'de farklı bölgelerdeki ailelerin geçinebilmesi için gerekli olan asgari ücret seviyesini tespit ediyor. İGiAD'ın 2008 yılından beri Asgari Geçim Ücreti (AGÜ) ismiyle İstanbul için yaptığı çalışma, 2014 yılı itibarıyla İGÜ olarak revize edilmiş ve hesaplamada daha ileri yöntemlerin kullanılmasına geçilmiştir. İGÜ, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) İstatistik Bölge Sınıflaması'nda yer alan 12 farklı bölge için yapılmaya başlanmıştır.

Ortalama büyüklükte bir hanenin aylık insani geçim maliyetinin hesaplanmasından hareketle yapılan bu araştırma, bir ailenin; gıda, giyim, konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar, mobilya, ev aletleri ve ev bakımı, sağlık, ulaşım, haberleşme, eğlence ve kültür, eğitim hizmetleri ve sair harcamalarını içeriyor. TÜİK tarafından üretilen veriler kullanılarak yapılan hesaplamalara göre, işverenlerin İstanbul'daki bir işgörene ailesini geçindirebilmesi için asgari olarak aylık toplam 1.780 TL (prim, ikramiye, yardım vb. yan ödemeleri dâhil) ödemesi gerekiyor. Tespit edilen İGÜ rakamı, SGK, vergi ve devlet tarafından karşılanan eğitim giderlerini içermiyor. İGiAD, bu rakamı, işgörene verilmesi gereken insani geçim ücreti tutarı olarak işverenlere tavsiye ediyor. Her bölge için farklı ücretlerin belirlendiği çalışmada, Türkiye ortalaması fiyatlarla hesaplanan İGÜ 1390 TL'dir.

İşgörenlere ödenen asgarî ücreti, toplumsal dayanışma ve refah seviyesi açısından önemli bir gösterge olarak kabul eden, kurucuları arasında işverenlerin yanı sıra işgörenlerin de olduğu İGiAD, yürürlükte olan asgarî ücret seviyesinin daha da yukarılara çekilmesi gerektiğini düşünüyor. Bu konuda işverenlerin daha duyarlı olmaları konusunda çağrıda bulunan İGiAD, İGÜ sayesinde çalışanların ücretlerinin sürekli iyileştirilmesini amaçlıyor.

İGiAD, iş dünyasına alternatif olarak sunduğu ve reel rakamlarla hesaplanan İGÜ'yü pratikte uygulanması ya da uygulama yönünde gayret gösterilmesi için tüm işverenlere tavsiye ediyor. Ayrıca, işverenlerin bu ücret seviyesini işletmelerinde uygulayabilmeleri için de hükümetin işgören maliyetini işveren lehine çevirecek düzenlemelerde bulunması gerekmektedir.

İNSANİ GEÇİM ÜCRETİ

"HELAL kazancın adil bölüşümü" ilkesini benimseyen İGiAD, piyasa şartları uygulaması yerine alternatif İGÜ - İnsani Geçim Ücreti uygulamasını geliştirmiştir. İGÜ, farklı bölgelerde ortalama büyüklükteki ailelerin insanca geçimini sağlayacağı taban ücret seviyesidir. Bu uygulamanın temeli, alt gelir grubundaki işgörenlerin insanca yaşam standardına erişmesine yardımcı olmaktır. İGÜ, aynı zamanda, işverenin, yanında çalıştığı işgörenleri yoksulluğa mahkûm etmemesi, üretilen artı değerini adil bir şekilde paylaşılması ve bu sayede iş ortamındaki motivasyonun artırılması gerektiğini ortaya koymayı amaçlayan bir uygulamadır.

İGiAD, işveren ve işgören gibi ana unsurlarının kazançta katkıları oranında ve oluşan kârı hakkaniyet çerçevesinde paylaşılmasını, adil ve hak merkezli bir iş hayatının gerçekleşmesi için asgarî şart olarak görmektedir. Bu prensip hem inanç hem sosyal dayanışma hem de işletme veriminin artırılması açısından önemlidir. Bu sayede hakkaniyete dayalı ve adil bir paylaşım gerçekleşmiş olacak, toplumsal barışın ve düzeyli bir kalkınmanın önü açılacaktır.

İGÜ uygulamasında piyasa şartları değil hakkaniyet, yardımlaşma ve ücretin yeterliliği esas alınmaktadır. Özellikle emek arzının yoğun olduğu ülkemizde piyasa mekanizmasının çalışanların aleyhine bir durum oluşturduğu açıktır ve bu çok yoğun bir şekilde istismar edilmektedir. Burada istismar, tek taraflı olmamakla birlikte işveren tarafı uygulayıcı taraf olarak daha fazla önem taşımaktadır.

İGIAD-TOHUM HOLDİNG İŞBİRLİĞİ İLE DÜZENLENEN Yönetici Geliştirme Programı

Yönetici Geliştirme Programı 13 Ocak - 7 Şubat 2015 tarihleri arasında MESİAD eğitim salonunda gerçekleştirildi.

KATILIMCILARIN yöneticilik anlayışı ve yetkinliklerini geliştirerek, iş ve ekiplerini daha etkili bir şekilde yönetmelerini sağlamak, aidiyet ve özgüven duygularının, motivasyon ve performanslarını artırmak amacıyla **60 saat** süren eğitim verildi.

Program Prof. Dr. Nihat Erdoğan koordinatörlüğünde gerçekleştirildi. Programda şu konularda eğitim verildi:

İşletme Genel Yönetim, Prof. Dr. Nihat Erdoğan; İşletmelerde Pazarlama Yönetimi, Emre Yıldırım; İşletmelerde Finans Yönetimi, Doç. Dr. Rasim İlker Gökbulut; İnsan Kaynakları Yönetimi, Yrd. Doç. Dr. Nihat Alayoğlu; Operasyon Yönetimi, Prof. Dr. Selim Zaim; Stratejik Yönetim, Dr. Kadri Mirze; İş Ahlakı, Prof. Dr. Saffet Köse; Karar Verme, Zaman ve Toplantı Yönetimi, Hüseyin Çırpan; İletişim Becerileri ve Ekip Yönetimi, Aykut Şen.

Program kapsamında atölye çalışması olarak Duyar Vana firması ziyaret edildi.

İGİAD Sektör Kurulları toplantılarına devam ediyor

TÜRKİYE İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD), İş Geliştirme Komisyonu organizasyonu ile İGİAD Sektör Kurulları ve MÜSİAD İnşaat Sektör Kurulu üyelerini, İGİAD Merkez'de bir araya getirdi.

İGİAD Yönetim Kurulu Başkan Vekili Hüseyin Dinçel'in başkanlığında kahvaltılı ile başlayan toplantı, üyelerin tanışması ile devam etti. 2014 yılının sektör değerlendirmesi ve önümüzdeki son çeyrekte beklenen konuların konuşulduğu toplantıda bilgi alışverişinde bulunuldu.

2014 yılında, genel olarak seçim sürecinde meydana gelen gelişmelerin iktisadi hayata olumsuz yansımaları şeklinde bir süreç yaşandığı ve piyasalara olumsuz etki ettiği, 2014 yılının ortasında yapılan seçimlerden sonra ise piyasaların hareketlendiğine vurgu yapıldı.

2015 yılının durağan başladığı, lakin seçimlerden sonra tekrar bir hareket olacağına öngörüsü katılımcılar ile paylaşıldı.

MÜSİAD Sektör Kurulları Başkan

Yardımcısı Burhan Özdemir'in "**İşveren Beklentileri ve Taşeron İlişkileri**" adlı sunumu ile program devam etti.

Toplantının son bölümü soru-cevap şeklinde tamamlandı. Program, Yöne-

tim Kurulu Başkan Vekili Hüseyin Dinçel ve İş Geliştirme Komisyonundan sorumlu Başkan Yardımcısı Hüseyin Acar Bey'in Burhan Özdemir Bey'e hediye takdimi ile son buldu.

Vali Vasip Şahin'i ziyaret ettik

İGiAD Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Karahan, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Hüseyin Acar, Yönetim Kurulu Üyeleri Nuri Ecevit, Sinan Şahin ve İGiAD Gençlik Kurulu Başkanı Nurullah

Mahmut Dünder'in iştirakiyle İstanbul Valisi Sayın Vasip Şahin'i makamında ziyaret etti. İGiAD faaliyetlerini ilgilie dinleyen Vali, programının müsait olması durumunda İGiAD etkinlikle-

rinden birine katılmaya çalışacağını ifade ettiler. Gündeme dair konuların konuşulduğu, karşılıklı fikir teatisinin bulunduğu nezaket ziyareti iyi temennilerle sona erdi.

Eyüp Belediye Başkanı Remzi Aydın'ı ziyaret ettik

KURUMSAL ilişkiler bağlamında 23 Şubat 2015 Pazartesi günü İGiAD Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Karahan, başkan yardımcısı Hüseyin Dinçel ve Ömer Bedrettin Çiçek, Yönetim Kurulu üyeleri Nuri Ecevit, H. Mehmet Köse, Sinan Şahin ve İdari ve Mali İşler yöneticisi Tezcan Kuzu, Eyüp Belediye Başkanı Av. Remzi Aydın'ı makamında ziyaret etti.

Aynı zamanda İGiAD üyesi olan Av. Remzi Aydın, ticari hayatta İGiAD'ın savunduğu değerlerin çok önemli bir yeri olduğunu, bu yüzden de İGiAD'ın çalışmalarını büyük bir içtenlikle desteklediğini sözlerine ekledi. Ziyaret, karşılıklı iyi temenniler ile son buldu.

Fatih Belediye Başkanı Mustafa Demir'i ziyaret ettik

KURUMSAL ilişkiler bağlamında 31 Mart 2015 Salı günü İGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Karahan, başkan yardımcıları Hüseyin Acar ve Ömer Bedrettin Çiçek; Yönetim Kurulu üyeleri Adnan İnanc, Nuri Ecevit ve İdari ve Mali İşler Yöneticisi Tezcan Kuzu, Fatih Belediye Başkanı Mustafa Demir'i makamında ziyaret etti.

Türkiye'nin vitrini İstanbul'un kalbi olan tarihi yarımadada özellikle selatin camiler etrafında oluşan çarşı ve işyerlerinde iş ahlakına uygun davranışların özel önem arz ettiği, Fatih Belediyesi'nin bu işyerlerine yönelik iş ahlakı konularında duyarlılığın artırılması ve denetimlerin yapılması hususunda çalışmalar yapması ve bu alanda İGİAD'ın Belediye'mize her türlü desteği vereceği ifade edildi.

Ziyaret, karşılıklı iyi temenniler ile son buldu.

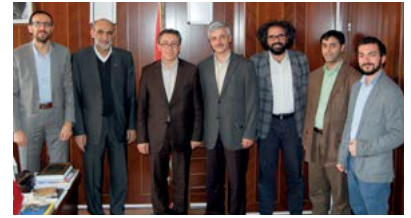
Üsküdar Belediye Başkanı Hilmi Türkmen'i ziyaret ettik

17 NİSAN 2015 Cuma günü İGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Karahan, Başkan yardımcısı Hüseyin Dinçel, yönetim kurulu üyeleri; Celalettin Cingöz, Nuri Ecevit ve İdari ve Mali İşler Yöneticisi Tezcan Kuzu Üsküdar Belediyesi Başkanı Hilmi Türkmen'i makamında ziyaret etti.

ÜSKÜDAR İSTİHDAM MERKEZİ ZİYARETİ

17 NİSAN 2015 Cuma günü İGİAD heyeti Üsküdar İstihdam Merkezi (ÜSİM) Başkan Danışmanı Ali Çiçek'i ziyaret etti.

PROF. DR. MÜRTEZA BEDİR ZİYARETİ

İGİAD Eğitim ve Araştırma Komisyonu, akademisyen ziyaretlerine devam ediyor.

Komisyon Başkanı Ömer Bedrettin Çiçek, üyeler Mehmet Aktaş, Murat Şentürk, Mustafa Palas, Emre Harun Dermitutan ve üye ilişkileri koordinatörü Selim Yalçın tarafından, Prof. Dr. Mürteza Bedir Bey'e ziyaret gerçekleştirildi.

Önümüzdeki yıl gerçekleşecek olan IV. İslam İktisadi Atölyesi programının İstanbul Üniversitesi işbirliği ile yapılabilirliği üzerinde fikir alışverişinde bulunuldu. Programın detayları ve işleyişi hakkında konuşuldu.

YRD.DOÇ.DR. ABDULLAH DURMUŞ ZİYARETİ

İGİAD Eğitim ve Araştırma Komisyonu, akademisyen ziyaretlerine devam ediyor.

Komisyon Başkanı Ömer Bedrettin Çiçek, komisyon üyeleri Mehmet Aktaş, Mustafa Palas, Emre Harun Dermitutan, Fatih Üstün ve üye ilişkileri koordinatörü Selim Yalçın tarafından, Yrd. Doç. Dr. Abdullah Durmuş Bey'e ziyaret gerçekleştirildi.

Üyelerimizden Batı Trakya'ya ziyaret

İGIAD, 11-12 Nisan 2015 tarihlerinde Batı Trakya'da bulunan İskeçe, Gümölcine ve Kavala'yı kapsayan bir dizi ziyaretlerde bulundu. İskeçe'de Müslüman Türk köyleri ziyaret edilerek köylülerle sohbet edildi. Aynı inancı, aynı kültürü paylaşan insanları sınırlar ayırsa da, uzun yıllar görüşülmesi de bir araya gelindiğinde gönüllerin ayrılmadığı, sevginin azalmadığı, birbirine kavuşmanın sevincinin yaşandığı, özlem giderildiği, karşılıklı müşahede edildi. İskeçe Müslümanlarının bunca yıldır uğradıkları asimilasyona, baskılara rağmen inançlarını, değerlerini, kültürlerini, geleneklerini, birliklerini muhafaza ettiklerine şahit olundu. İskeçe şehir gezisinde esnaf çarşısında işyerlerinde, cemaatle camilerde bir araya gelinerek tanışma, yakınlaşma sağlandı, sıcak muhabbetler kuruldu.

İGIAD heyeti aynı gün, seçimle gelen İskeçe Müftüsü Ahmet Mete, İskeçe Milletvekili Hüseyin Zeybek, Belediye Başkanı Cemil Kabza ile bir araya geldi. Yapılan görüşmede Batı Trakya'da bulunan Müslüman Türklerin tarihi, dünü ve bugünü hakkında bilgiler alındı. Günlük hayatta, eğitim ve ticaretle, istihdamda yaşanan sıkıntılarla ilgili görüş alışverişinde bulunuldu. Batı

Trakya Müslümanlarının Türkiye'den eğitim ve ekonomi alanlarında beklentileri üzerinde duruldu.

Seyahatin ikinci gününde Kavala liman şehrine gidildi. Burada Kavallı Mehmet Ali Paşa Konağı, Kavala Kalesi, Kanuni Sultan Süleyman'ın yaptırdığı su kemeri ve halen müze olarak kullanılan cami ziyaret edildi.

İGIAD heyeti seyahat programının son durağı olarak Gümölcine şehrine giderek burada şehir gezisiyle birlikte

çarşıda esnaf ziyaretlerinde bulundu. Cami imamlarından camiler hakkında bilgi alındı. Seçimle gelen Gümölcine Müftüsü İbrahim Şahin makamında ziyaret edildi. Bu ziyarette de Batı Trakya'da bulunan Müslümanların tarihi, dünü ve bugünü, yaşadıkları sıkıntılar, azınlık hakları ve hukuku konularında fikir alışverişi yapıldı. Son olarak Türkiye'den beklentiler üzerinde duruldu.

Program 12 Nisan akşamı son buldu.

Anadolu Komitesi Bursa'da

BURSA'DA düzenlenecek olan İş Ahlakı panelinde partner kurum olacak Bursa Kültür A.Ş. Genel Müdürü Rifat Bakan Bey ile Teşkilatlanma Komisyonundan sorumlu Başkan Yardımcısı Hüseyin Dinçel, Teşkilatlanma Komisyon Üyeleri Sinan Şahin ve Emrah Yazıcı ve İGİAD İdari ve Mali İşler Yöneticisi

Tezcan Kuzu öğle yemeğinde bir araya geldi. Sıcak bir atmosferde geçen görüşmede yapılması planlanan panel hakkında bilgi alışverişinde bulunuldu.

Makamında ziyaret ettiğimiz Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Temel İslam Bilimleri Bölümü Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Mustafa Kara,

içeriğini paylaştığımız panelimizde konuşmacı olarak katılmayı kabul etti.

BESOB Başkanı Arif Tak Bey ile makamında yapılan görüşmeler sonucunda panele gerekli desteği vereceği sözü alındı. Görüşmelerin oldukça verimli geçtiği Bursa ziyareti akşam saatlerinde son buldu.

ÜYELERİMİZ AİLELERİYLE BİRLİKTE KAHVALTIDA BULUŞTU

İGİAD üyeleri, Teşkilatlanma Komisyonu tarafından 29 Mart Pazar günü gerçekleştirilen kahvaltı organizasyonunda bir araya geldiler. Dilruba Restaurant'ta, saat 10.00'da başlayan kahvaltı organizasyonuna katılım oldukça fazla idi. Organizasyon, sıcak bir atmosferde gerçekleşti.

Ayhan Karahan, Genç İGİAD'la tanışma toplantısında buluştu

GENÇ İGİAD'ın 10 Şubat 2015 Salı günü gerçekleştirdiği Yönetim Kurulu toplantısına İGİAD Başkanı Ayhan Karahan katılım gösterdi. İGİAD 6. Olağan Genel Kurulu'nda Şükrü Alkan'ın yerine başkanlığa seçilen Ayhan Ka-

rahan, tanışma amaçlı Genç İGİAD'ın toplantısına konuk olurken ileriye yönelik düşüncelerinden ve Gençlik Kurulu'ndan beklentilerinden söz etti.

Ayhan Karahan, "Gençlik Kurulu, İGİAD'ın temelini oluşturarak, İGİAD'ın

geleceğini belirleyeceğini düşünüyorum" sözlerine yer vererek Genç İGİAD'a yaklaşımını ortaya koyarken "Gençlik Kurulu, İGİAD'ın mektebi, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu gençliği yetiştirmesi adına önemlidir" sözleriyle de Gençlik Kurulu'nun misyonuna vurguda bulundu.

Gençlik Kurulu'nun İGİAD ile olan ilişkileri üzerine istekleri ve değerlendirmeleri dinleyen Ayhan Karahan, temennilerini dile getirerek toplantıdan ayrıldı. Tanışma toplantısı sonrasında Gençlik Kurulu, Yönetim Kurulu toplantısına devam ederek gündemleri tartıştı.

2015 Planlama kampı yapıldı

Genç İGİAD, 2015 yılının ilk Planlama Kampı Toplantısı'nı 17 Ocak Cumartesi günü İzmit Yuvacık Karaaslan Camping Tesisleri'nde Genç İGİAD Yönetim Kurulu üyelerinin katılımıyla gerçekleştirdi.

KARAASLAN Camping tesislerinde Yönetim Kurulu üyelerinin katılımıyla yapılan sabah kahvaltısının akabinde değerlendirme toplantısına başlandı.

Geçmiş dönemde yapılan faaliyetlerin değerlendirildiği ilk oturum sonrasında toplantıda Genç İGİAD komisyonlarının sunumları icra edildi.

Birinci oturumda, 2014 yılının değerlendirmesi yapıldıktan sonra ikinci oturumda Medya ve Tanıtım komisyonu sunumunu yaptı. Üçüncü oturumda Proje ve Organizasyon ve İş Geliştirme komisyonları sunumlarını gerçekleştirdikten sonra dördüncü

oturumda Kurumsal İlişkiler Birimi ve Teşkilatlanma Komisyonu sunumları yapıldı.

Önümüzdeki süreçle ilgili yapılması planlananlarla ilgili sunumların da yapıldığı toplantıda, gelecek programlarla ilgili önerilere de yer verildi. Beş

oturumda gerçekleşen toplantı akşam yemeği sonrası yapılan değerlendirme oturumuyla son buldu.

Toplantı, akşam yemeği sonrasında gerçekleştirilen ve 2015 yılı bütçe ve faaliyet planlamasının tartışıldığı beşinci oturumla sona erdi.

GKB toplantısına ev sahipliği yaptık

12 ŞUBAT 2015 Perşembe günü, Genç İGİAD'ın ev sahipliğinde Gençlik Kuruluşları Birliği Başkanlar Kurulu toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıya Genç İGİAD, Genç MÜSİAD, Genç ASKON, Genç İSDB, Genç TÜMSİAD, Genç Hareket, Genç Memur-Sen, Genç Birlik STK'larının temsilcileri katılım gösterdi.

Toplantıda GKB'nin eski sekreteri Abdulsamet Temel görevini yeni sekreter Ömer Önder Haberdar'a teslim etti. Toplantının devamında İcra Kurulu üyeleri belirlenirken 2015 yılının faaliyetleri üzerinde konuşuldu. Gençlik üzerine daha somut, daha hızlı, eyleme dökülebilecek proje ve fikirlerin geliştirilmesi üzerinde duruldu. İcra Kurulu toplantısının 26 Şubat 2015 tarihinde Genç Birlik'in ev sahipliğinde yapılacağı duyuruldu.

“Safları Sıklaştırıyoruz”

ARALARINDA derneğimiz İGİAD'ın Gençlik Kurulu'nun da bulunduğu STK'lar bir araya gelerek “Darbelere Karşı Safları Sıklaştırıyoruz” eylemi yaptı. Türkiye Gençlik Vakfı (TÜGVA), Genç Hareket, Genç Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON), Genç Birlik, Genç Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD), Genç İslam Dünyası Sivil Toplum Kuruluşları Birliği (İDSB), Adaleti Savunanlar Derneği (ASDER), Genç Mimar ve Mühendisler Grubu (MMG), Genç Müstakil Sanayiciler Derneği (MÜSİAD), Genç Tüm Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜMSİAD), Genç Memur-Sen, Milli Türk Talebe Birliği (MTTB), Türkiye Gençlik ve Eğitime Hizmet Vakfı (TÜRGEV), İlim Yayma Cemiyeti, İlim Yayma Vakfı, Kadın ve Demokrasi Derneği (KADEM) ve Genç Gönüllüler'den oluşan topluluk Beyazıt Meydanı'nda bir araya geldi.

Grup adına açıklama yapan Ertekin Erdoğan, tarih sayfalarına kara bir leke olarak sürülmüş “28 Şubat Postmodern Darbesi”nin arifesinde, darbenin etkilerini olumsuz şekilde yaşadıklarını anlattı.

“28 Şubat darbecileri yargılansın” pankartı açan katılımcılar, “Darbeciler yargılansın, gasp edilen haklar geri verilsin”, “Cunta halka hesap verecek” sloganları atıldı. Ayrıca “Darbelere Karşı Safları Sıklaştırıyoruz” eylemine katılanlar, 28 Şubat mağdurlarının isimlerinin yer aldığı dövizlerle Beyazıt Meydanı'nda halka oluşturdu. Basın açıklamasından sonra eylem sona erdi.

İLKE DERNEĞİ'Nİ ZİYARET ETTİK

İGİAD Gençlik Kurulu Başkan Yardımcısı ve Proje Organizasyon Komisyonu Başkanı Emre Harun Demirtutan'ın başkanlığındaki bir ekip olarak Proje Organizasyon Komisyon üyesi Ahmet Özkurt ve Gençlik Kurulu Yüksek İstişare Kurulu üyesi Mustafa Karabaş'tan oluşan bir heyetle İLKE İlim Kültür Eğitim Derneği'ne ziyarette bulundu.

İGİAD Gençlik Kurulu heyetini İLKE İlim Kültür Eğitim Derneği Genel Sekreteri Sayın Süleyman Güder başkanlığında, İLEM Genel Sekreter Vekili Ahmet Toklucuoğlu ve Hüsnü Ayhan Avcı'dan oluşan bir heyet İLEM merkezinde ağırladı.

Görüşmede Genç İGİAD'ın 2015 programlarından olan Medyada Ahlak Paneli ve uzun soluklu bir eğitim olarak planlanan İş Hayatına Hazırlık Programının detayları üzerinde duruldu. Gençlerin heyecanını paylaştıklarını özellikle vurgulayan Süleyman Güder, Genç İGİAD üyelerinin faaliyet ve toplantılarına yeni kurulan dernek merkezinde aktif olarak destek vermek istediklerini belirtti. Ziyaret genelinde İLKE İlim Kültür Eğitim Derneği ve bağlı kurumları ile Genç İGİAD arasında koordinasyonun artırılması temeline yoğunlaşan değerlendirmelerde bulunuldu.

Ziyaret sonunda yeni ortak projeleri de görüşebilmek dileği ile Genç İGİAD tarafından plaket takdim edilmiş ve iyi niyet temennileri ile ziyaret sonlandırılmıştır.

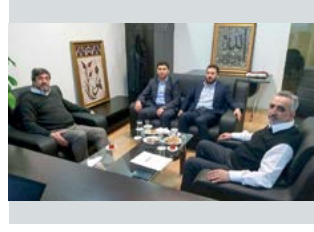
ÜYE ZİYARETLERİ

Adem Erol

Ahmet Dilek

Ahmet Duran - Erdoğan Torun

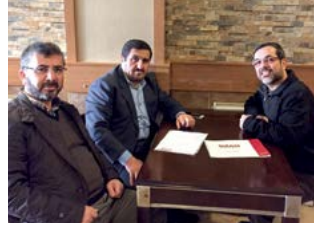
Berzan Hocaoğlu

Emin Batur

Emrah Yazıcı

Enver Mert

Erdoğan Karacakaya

Erhan Erken

Fethi Akbaşoğlu

Halil Evyapan

Hasan Değirmenci

Hüseyin Acar

İhsan Boyacı

İsmail Yanarates

Musab Albayrak

Mahmut Asmalı

Mehmet Bulayır

Mehmet Çakar

Metin Ayğar

Nuri Ecevit

Ömer Kurt

Yasin Yalçın

Ömer Bedrettin Çiçek

İbrahim Balcıoğlu ziyareti 24.12.2014

Bölgesel Tanışma Toplantısı 18.04.2015

Bekir Okur ziyareti 29.01.2015

Bölgesel Tanışma Toplantısı 11.05.2015

Ali Hasan Kılıç ziyareti 23.02.2015

Bölgesel Tanışma Toplantısı 12.05.2015

Her yaş ve herkes için...

Bulmaca, boyama ve desen tamamlama kitabı

www.esrarengizbahce.com

Boya & Paylaş

- /EsrarengizBahceBoyamaKitabi
- /EsrarengizBahce
- /Esrarengiz_Bahce

Başakşehir'in en yenisi kazandırmaya devam ediyor

Vade Farksız

60Ay

Taksitle

Burası Başakşehir...

Değeri 100 milyar doları bulan mega projelerin tam ortası! 3. Havalimanı, Havaray, Şehir Parkı ve Şehir Hastanesi, Olimpiyat ve Fatih Terim Stadı, Kuzey Marmara Otoyolu, Kanal İstanbul ve Metro... Vadişehir ise bu yeni İstanbul'un tam kalbinde yükseliyor.

Vadişehir'de yerinizi alın, İGİAD'a özel % 11 peşin indiriminden ve ekstra vadelenendirme fırsatlarından yararlanın...

Metro 350 m

Kanal İstanbul 5 km

Şehir Hastanesi 200 m

Havalimanı 15 km

Şehir Parkı 300 m

Olimpiyat Fatih Terim Stadyumu 2 km

IRMAK KENT
İnşaat San. ve Tic. A.Ş.

GOLAKOĞLU
GROUP

BORDO YAPI

İNTEKS

ORTAK GİRİŞİM

444 8 066

Başakşehir 1. Kısım Sabahattin Zaim Cad.
810/1 Başakşehir / İSTANBUL

BAŞAKŞEHİR
VADİ ŞEHİR

www.vadisehir.com.tr